

PERŽVALGA.

„Lietuvių Laikr.“ spaustu-
vėj, Peterburge, tapo atspaus-
ta lapelis „Nuo Burelio Lietu-
vių, susitelkusiųjų prie Kon-
stitutijiečių—Demokratų Par-
tijos“. Įdomu, kad „Liuosa
Rusijos valstija turi būti kon-
stitucijinė ir parlamentinė
(seiminė) monarkija“, — dėlto
įdomu, kad toje „laisvoj vals-
tijoje“ „jokio įstatymo negali-
ma išleisti be žmonių atstovų
pritarimo“ (!), išlaidų apyskai-
tas „kas metai turės patvirtin-
ti (!) žmonių atstovai“. „Val-
džios galė apsirėškia per mi-
nisterius, kuriais užsitiki ir
kuriuos paremia žmonių atsto-
vų dauguma“.

Tai Bulygino „konstituci-
ja“... Caras jau geresnę buvo
„davęs“ 17 (30) d. spalnio.
Kam ji reikalinga? kam nau-
dinga?

Minėtos rusų partijos atžala
atsirado ir Lietuvoj — pasiva-
dino „Lietuvos ir Batgudijos
konstitutiškai-katalikiška par-
tija“ („šalininkystė“). „Žvaigž-
dė“ N9 patalpintas tos šalinin-
kystės (frakcijos?) programos,
ir atspausa skyrium, išplatinta
tarp lietuvių katalikų, kad
„apsvarstyti“ ir tokiu būdu
prisirengti prie būsimo susi-
važiavimo („kongreso“) 17 d.
balandžio Wilkes-Barre, Pa.
Menki ten bus nutarimai, kad
prisilaikys tos šalininkystės,
kuri prie mažų civilinės laisvės
reikalavimų da yra *grynai*
lenkiška. Katalikystė — ant
pirmos ir paskutinės vietos.
Bet juk ir katalikai ne visi už-
simerkia prieš savo tautišką ir
kitokią laisvę. Ten mini Len-
kų autonomiją. Bet norint
pritraukti ir lietuvius, prideda
pasargą, kad jeigu lietuviai
reikalaus autonomijos tai ta-
sakysim — lenkų patrijų-
katalikų frakcija pritaranti.
Tiek! Turėtų stačiai pabrėžti
Lietuvos autonomijos reikala-
vimą, jei nori pritraukti tik-
ruosius lietuvius, ne lenkų tar-

nus. „Žvaigždė“ neseniai pro-
testavo — neišmintingai — prieš
lenkus, dabar šlieja po lenkų
autonomišku sparnu ir da gi-
šaukiasi sąvuosius.

— „Liet.“ N10 p. Šernas,
sąnarys liet. susivažiavimo iš-
rinktojo komiteto, rašo, kad
ant rytojaus po susivžiavimų
tas naujasis komitetas turėjo
susirinkimą, kame ėjo ilgi gin-
čai už komiteto vardą: nenor-
ėta, kad jis vadintųsi Revol.
Šelp. Komitetu. „Nutarta,
kol Europoj nesutvers iš visų
partijų komitetas, pinigų
siuntinėti sulyg reikalavimo
aukautojų, o kur nurodymų
nebus, laikyti pas kasierių,
kol Europoj nebus visuome-
niško komiteto“. Stebėtina,
kad da vis reikalauja to „vi-
suomeniško“ komiteto Lietu-
voje. Drąsiai galime tvirtinti,
kad jo niekad nebus, nes ne-
gali but. Iš praktiškos pusės
nurodom, kad aukautojai ir
aukų rinkėjai, siūsdami aukas
per naują komitetą, lygiai
kaip ir per redakcijas, privalo
nurodyti; kokiems reikalams ir
kokiai partijai skiria savo au-
kas, jeigu nenor, kad jų pin-
gais gulėtų kas-žin kol be jo-
kios naudos.

— Amerikoj atsiduoda re-
voliucija. Ypatingai Idahos
ir Colorados valstijoje, kur
valdžia nuo seniai pradėjus
cariskai veikti, dabar da aršes-
ne pasirodo. Vakarų angli-
kasių Federacija pavirto į po-
litišką partiją — „grafteriams“
— politikieriams ir kapitalis-
tams pavojingą. Tad reikia
ją išardyti. Jos vadovus, kaip
žinoma, tikrai barbariškai vog-
tinai areštavo, kaltina už nu-
žudymą buvusiojo gubernato-
riaus. Visi darbininkai soci-
jalistai nepaprastai sujudo.
Debs'as rašo, kad nieko mums
daugiau nelieka kaip tik stot
su ginklais prieš sauvalę, ir
jeigu nužudys nekaltus Mo-
yer'į, Haywood ir jo brolius,
milijonas revoliucionierių,
mažiausiai, susirinks su gink-

lais. („Appeal to Reason“).

— Am. Lietuvių Susivažia-
vimą „Žv.“ ir „Katalikas“ vi-
sai niekina. Išdalies turi tei-
sybę. Vpač, kad tas *politiš-
kas seimas* buvo atliktas be
jokio prisirengimo. „Lietu-
vių-Katarikų Kongresas“ yra
garsiai ir plačiai rengiamas,
bet galima tvirtinti, kad ir jis
sulyg savo pasekmių bus lygu-
anam. Kalbės tik apie Lietu-
vos ir Maskolijos reikalus ir
tam tinkančias rezoliucijas da-
rys. O „Apveizdos Dievo“
parapijos revoliucija, pasiru-
pinimas prašalinti priežastis
(kunigams nepritinkančią vie-
tiškąją valdžią), vedančias prie
tų revoliucijų, prašalinimas
biaurojimų nuo šventų altorių.
keikimo tautiečių ir tt. ir tt,—
tas viskas bus užčiaupta. To-
dėl darbas bus tuščias, tik gar-
sus pykštelejimas, garsesnis už
Philadelphijos „seimą“. Šitas
„seimas“ bent sutvėrė komite-
tą nepartyvišką ir demokratiš-
ką. L.-kat. „kongresas“ ne-
to nepadarys, iš plataus liks
siauras.

Iš Lietuvos.

Dvių moterų laišakai.

I.

Ištrauka iš laiško rašyto 1 d. vasa-
rio — 6 Senapilės pav., Sav. gub.,
merginos pas jauniki į Baltimore
(„V-bei“ pridavė Jurgis Ilgunas),

...O kaip rašiau pereitoje
gromatoje, kad parvažiuotu
mėte į mūsų šalė, tai dabar
visai jau negalima. Baisūs
nepakainumai žmonių, stur-
mai eina kaip viesulos. Tie
kytruoliai, cecilikai iš tų
didelių razumų nežino nė pats
ko jieškot. Ot Dievo meliau-
so yra tokia valia duota, kas
ką nori gali daryti; bet po
smerčiui kožnas ras ką užsi-
pelnė. Kad kytriai jieškotų
kokių palengvinimų nuo cie-
coriaus, tai mazu ką da ir pel-
nytų; ale neteip kaip dabar

daro — viską dra-ko, tai de-
gina tų triobas, kurie tiems
c i l i s t a m s nenor pasiduoti.
Dabar šalė plento beveik nuo
Kauno iki Senapilės visus stul-
pus nupiaustė. Žmonės šneka,
kad reikės tiems, kurių laukas
prieina prie plento, užmokėti
po penkis rublius už kožną
stulpą. Jau prikinš pilnas
p e s t u n g e s tų kytruolių, o
jie vis uesiliauja. Katruos
buvo suėmę į pestungę dabar,
jie rokuoja už mėnesio laiko
visus turės paleisti, o jie ištik-
rųjų kels su ruskių vainą. Visi,
sako, turės eiti su jais paneva-
li. Viską, kas mūsų šalėlį
dedasi, nė negalima aprašyti.
Ką gi daryti, kas kaip išmano
teip daro. Bet vis perkeliausime
šio svieto kel'ones trumpas var-
sneles...

II.

Moteris paleista iš kalėjimo rašo
laišką savo vyrui ir broliams į New
Britain, Conn. („N-bei“ pridavė
Juozas Maz.)

8 d. vasario 1906 m.

Pradėsiu apsaityti jums isto-
riją, kuri atsitiko su manim.
Sausio 12 d. paėmė mane poli-
cija į kožą ant 3-jų parų, —
sako, už tai, kad aš jai nebu-
vusi paklusni, kad aš jai pa-
priešinusi. Išlaikė 2 para-
išgabeno į Kalvarijos kalėjimą
ant mėnesio. Išleido du vyrus
ir mane su dvylika kareivių į
Starapolę. Starapolėj nakvo-
jom koze. Ant rytojaus prie
mūsų pridėjo da daugiau žmo-
nių ir dviem vežimais mus iš-
vežė į Kalvariją. Dešimtis
konvojinių žalnierų mus lydė-
jo. Vienas vežimas atsiliko
nuo kito — arkliai pailso; su-
grąžinom; kiti vyrai paskui ėjo
pėkšti. Kaip į miestą įvažia-
vom, sulipo visi į vieną vežimą
— vienai stati, kiti klupšti — ir
per visą miestą dainavom iki
kalėjimo durių političnas
(revoliucijines R) dainas. Aš
podrašinau vyrus, kad tik dai-
nuotų. Dainavom — mazu
zinot tą dainą, — *mēs dėl caro*
gražius ramus statom, jis dėl

mus galanda peilius (Tikriaus: „Caras rumuos galanda mums peilius, O mes statom del jojo naujus” — tai ištrauka iš „*Lietuvių Marselietės*”. Red.).

Ir toliau (dainavom) apie carą. Per visą miestą daugybė svieta mus lydėjo iki kalėjimo durų. Kaip užkalbėjom einančius šalia, tai vyrai kepures nusiimdavo prieš vieni kitus. Labai meiliai padėkavojom žalnieriams, ką mus pristatė, jie mus pridavė į kalėjimo kantorą. Kantore manęs klausė, ar aš kada buvau jau čionan. Atsakiau: „Pirmą syk matau”... Ten stovintiems žmonėm buvo labai juokai.

Atskyrė mane nuo vyrų ir vedė į turmą; prašiausi, kad tik prie didelių vagių manęs nestatytų. Tiesa, ten buvo tik 6 moters, — labai caro tarnų kalboms nuvargintos ir labai ant cicejistų keikė. Aš joms išaiškinau, koki tai geradėjai tie cicejistai, ką jie gero daro. Šitie išmislai, tai tik caro tarnų, jo policijos išmislai. Pavjerijo manim ir (išeidama) palikau jas labai prigatavojus... Sako, „kad tik mes galėtume, tai kogleičiausiai ištratytume tuos prakeiktus načelnikus ir gubernatorius”... O tų vagilkų buvo iš viso 30. Mislijo prakeikta policija, kad mane nuėgdzys ir aš jiems kloniosiuosi, rankas bučiuosiu... Ne, to nesulauks nuo manęs!...

Išlaikė mane 3 nedėlias. Paleido su dviem žalnieriais, kurie mane atvedė pas Kalvarijos pavieto načelniką. Tas į areštą pasodino. Išsėdėjau ten 6 paras... ir paminės mane visi Kelvarijos budeliai... Ten budama negalėjau jokią rodą rasti, tai aš parašiau gromatą tiesiok į Kalvarijos načelniką — su alupka ir be markės. Kaip gavo načelnintą gromatą, tai kogleičiausiai atbėgo prie manęs ir klausė, keno tai raštas, ar tai mano. Atsakiau, kad mano. Paklau-

sė, kas man rašė. Atsakiau: Aš pati moku lietuviškai rašyt. Perprašė mane ir ant rytojaus prižadėję atprovīt. Teip ir buvo. Ale ką aš ten su tais gyvatėms dariau ir kaip jie mane norėjo, kad aš jiems pinigų duočia, — tai daug reiktų darbo iki viską aprašyčia. Nieko n'isgriebė...

Tenai buvo vienas labai geras žmogus — mokslo vyras — iš S—no; Jabai mudu išsipazinom, ale stružai (sargai) mudu ganė, kaip įmanydami. Jisai buvo ant mėnesio įsodintas į areštą ten nuo kokio šnipo. Budama Kalvarijoj daug da parašiau žmonėm, ką tur daryt....

Labai smagiai atsėdėjus, jau dabar namie bunu, ale nežinia, ar vel koks šnipas neįkās mane.

Vaikai tai pabuvo. Kaip kada tėtė, tai mama pabuvo pas juos.

...(Kiti areštuotieji) sėdėjo po 12 parų koze, o mane geriaus — už cicelistą — į Kalvariją buvo atproviją be jokio sudo. — Tie budeliai mislijo — mūs pagazdys, pabaus. O dabar jie man labiau akis atidarė... ba dabar jau geriau žinau, kaip gyventi ir tuos kraugerius pažįstu...

...Džiukonas tėtė labai išolbinęs, sakės, kad mane cicelistu vadysia, kad ji cicelistas... Tai, broli tai mano, norėjau žinot, kol nepažinau tų cicelistų, o dabar mane prie jų priroka vo...

Stasiui mano, kaip tu pats atsirokuoji teip daryk, bet mažu būn geriau draugėj gyventi visems. Kad nemislį buti visą amžį, tai geriau — grįžk namo. Kaip Viešpats duos, teip gyvensim. O ką kitur — tai velyk savo tėvynę ginti...

Sveiknu jus visus ir mes esam sveiki iš loskos Viešpačio. Neturiu daugiau česo rašyti; kitu kart, jei vel nepaims.

Ištraukos iš laiškų.

Sakiai, Naum. pav. — 19 sausio. Didelės revoliucijos darosi, teip kaip lenkmetyj. Kazokai jodinėja po kaimus, rinkdami socialistus. Į Naumięstį pasiuntė apie 400 kazokų. Didelės riaušės pas mus darosi. Šakiuose sudaužė monopolį. Raštinėse sudegino gudiškas knygas. Teip padarė beveik visoj mūsų pavietoj. Apie mus kazokai paėmė Bedalių Pranciskų Kuncaitį ir Didžpinigį Juozą. Ir daugiau gaudė, bet kiti pabėgo. Š. J. pirtyj linus mynė, pajutęs tą nelaimę, įsvyniojo į linus ir jį parvežė iš pirties... per tai gavo progą štrukti ir dabar slapstosi. Daugybę tokių paėmė, kurie buvo prisidėję prie socialistų. Žmonės buvo susibuntavoją ir pradėjo kirsti medžius Saus giriuose. Kiti daugybę prisivežė malkų. O dabar daro kratas po kaimus. Komaras visai išbėgo iš Gelgaudiškio, nes bijo tų revoliucijų.

Tuom tarpu dabar rundas viršų gavo, pradeda įveikti žmones spakainius, ale nežinia kaip ilgai, nes kožnas ligonis prieš smertį pasigerina, o paskui miršta, — teip ir su Rusija bus. Tik daug nekaltų žmonių kraują pralies. Jau dabar pilni kalėjimai prikimšti, ale vie nok revoliucija nesiliauja.

(Pridavė B. V—da iš Brooklyn. R.).

Puncas, Suvalkų pav. 1 vasario. O dabar pas mus tai labai dideli buntai ir Dievas žino kas pavasaryj išeis iš to. Sudraskė visur toki—kaip mes vadinam — c i n c i l i s t a i visur kanceliarijas škalas ir navet Punske manipolių, sudą sudraskė, žemskiam pa lošius atėmė, levolverius, guzikus nulupė palietus ir teip jie visur visokių baikų pridarė; teip kiba į jaučią skurą nesurašytum. Ir nežinia, da ant

pavasario ketina, girdim, kad vaina įstatyta su lietuviais. Sako, ketina neduot nė lauke sėt. Jau kalėjimuos netilpsta, pilnos kazermės privaryta. Nežinia kaip prova išeis, sako — ketina šaudyt. Ale svieta yra, šitų cencilistų nešimtai, ale tukstančiai. O dabar mylimi vaikeliai, kaip gausit šitą gromatą tai prašom nebovyt ir vėl atrašyt.

— 20 sausio (rašyta į Forest City, Pa.) Užėjo ir pasmus cecelistai, į Puncą. Sumušė manapolį, sudą, čainią (arbatinę), žemskius nurėdė, nuo jų paėmė šobles, levolverius ir da gavo pamušt. Kanceliarijoj sudraskė knygas, sukapojo vaito lenciugą, pečetį. Ciesoriaus p a t r e t u s (portretus) deda po kojom ir turi vaitai ant patratų šokt, o paskui palošiais kapoja; ale dar pirma sveikina, sako — sveikas Mikulia, o paskui kerta galvą Mikui. Ir Dievas žino kas dės is toliau, nežinom kaip bus ir su mumis.

Liudvinavas, Kalvar. pav. 27 d. sausio. O dabartės Jonuti ką klausī apie navynas, tai tokios navynos. Pas mus diūelis susimaišymas, Lietuvoj narodas visom pusėm bruzda, Socijaldemokratų partija gyvuoja ir darbuojasi apie savo reikalus. Sudraskė raštinyčias, o dabartės jau pradėjo draskyti teismus, tai yra sudus. Liudvinave, išdraskė teismą ir raštinyčią ir aplinkui. Visur vyrai šįmet tarnaut į kariūmėnė neina. Toliau tai Dievas žino kas bus, ale tuom tarpu bruzda naradas. Kriščiuną ir Ukelį išmetė jau iš tarnystės ir dabartės gaudo juos užmušt arba pakart, ba jie buvo šnipukai, pardavikai brolių lietuvių. Ir visus šnipus, danešikus rengia iškart. Ir žem-sargius pavarinėjo iš tarnystės. Liudvinave buvo 3, o dabartės paliko tik tai 1 žemsargį. 24 dieną sausio m. teipgi buvo atsitikimas: pas nadliesnų 3

valanda po 12 naktų atvažia-vo 15 apsiginklavusių vyrų, tai yra socijaldemokratų partijos, ir pareikalavo pas jį pinigų surinktų už girią; tai ne daug pas jį rado, jau buvo išsiuntęs grafui, tik tai paėmė 1,100 rub.; ba pinigai už girią buvo jam sakytas, kad padėtį sberęgatelną kasą del valsčiaus naudos. Liudvinave teipgi pasidarė nelaimė monopolijų išdraskė ir išpardavė degtinę žmonėm be pinigų; tai dabar tės Liudvinave jau degtinės nėra.

Iš Prūsų Lietuvos.

Naujas gyvasties apsiroškimas tarp Prūsų lietuvių.

Nors didžiausia dalis čionyšių lietuvių dar nuo vokiškos valdžios malonės laukia, nors dar senosios tvarkos daktarai, kaip va Gaigalas et consortes, lietuviams kvailinančius vaistus dalina, norėdami juos senajai tvarkai gyvus išlaikyti, tai tačiau tarp jaunųjų nebėra jokio išsitikėjimo su valdžios malone, visi laukia galo senosios tvarkos, nes „jos myris — laimės ateitis“.

Sausio mėnesyje atlaikė atžagareiviškosios lietuvių partijos savo susiėjimus, idant metinę peržvalgą atlaikytų ir planus del ateitinės išdirbtų... Žinoma, iš metinės peržvalgos ne kas buvo, nes pereiname mete tapo miegota, o ir del ateitinės tokie jau planai liko išduoti...

Rods Šilokarčiamos valsčiaus lietuvių-atžagareivių pirmstova p. Strakys buvo pagarsinęs, jog ant jų susiėjimo bus svarbus užmanymas paduotas. Bet kas per viens? Štai suprasit. Susiėjiman pri buvo ir lietuvių atstovas dras Gaigalaitis. Jis tarp kitko ištarė, jog tuli mokytojai esą paskalas paleidę, kad jis noris mokyklas iš po bažnyčios globos atvalnyti, tai esą netiesa.

Tapo nutarta toktai apgarsinti. Na, ar ne svarbus užmanymas!? Kaip tik galėjo mokytojai pasidrišti tokias valdžiai ir tamsiems lietuviams priešingas paskalas leisti, ar tai nebedievystė!?!... Gaigalas, žinoma, verčiaus savo gyvastį už vokišką valdžią ir aptamsinimą savo brolių įstatytų, negu užmanymą paduotų mokyklas nuo bažnyčios atvalnyti...

Klaipėdos valsčiaus lietuvių atžagareivių pirmstova p. Kaitinis ne negarsino savo svarbius užmanymus. Žmogelis žino, jog ką jis sakys, visi tam su „amen“ pritarsę... Jis savo polytišką susiėjimą su giesmės pagiedojimu „Išmintis mūsų širdies yr' apdengta su tamsybe“ pravėrė, tikrai manydams, jog visi tamsūs kaip ir jis... kad ne viens dar nesupranta, jog nuo valdžios ner ko gero laukti... Apsiriko. Viens-antras jau išsitarė, jog paikystė polytišką susiėjimą su dvasiška giesme atverti, begiedant dar ne neatsistojo...

Kalbos suks labiaus apie tai, idant valdžia ukininkams neperdidžias lėšas prie mokyklų užlaikymo užkrautų... Galiausiai perėjo kalba ir del „vieronos“ pamokslo mokyklose. P. Kaitinis padavė jau tam tyčia parengtą peticiją prie valdžios, kurioje prasoma lietuviams ti kybos mokslą prigimtoje kalboje nudalyti, žinoma visame pakarnume kaip iki tol tam panašios peticijos siųstos buvo.

„Ar yra kas prieš tai?“ užklause p. Kaitinis. Visi tyli. Žodį išsiprašė p. Bruožis ir paaiškino, jog lietuviams neprivalo sau prigulincias tiesas melsti, bet įstatymiškai reikalauti, nes per meldimą nieks ner atsiektina. Vyriausia lietuvių pareiga yra priešintis dabartinei Prūsų seimo trikliasinei rinkimų sistemai ir reikalauti su žmogiškų tiesų užtarėjais visuotino, lygio, tiesiogio ir slapto balsavimo, per ką pasiseks tikrus lietuvius užtarėjus išrinkti, o

ne kaip dabar grovų ir kapitalistų vietininkus. O tikro žmonėms mėgstančio mokslo susilauksim mokyklas nuo bažnyčios atskyrus... Visi susipratusiai tam pritarė, bet kurių tamsi išmintis, tie tylėjo. Užmanymas, vel valdžiai įkojas pulti, pragaišo lyg vandens burbulas klane...

(Da bus.)

Burnaitis.

Kankiniu reikaluose Amerikos aukautojams.

„Kankinių daugybės, pinigų truksta“ teip maž-daug pranešė telegrame dvi savaiti atgal „Am. Kankinių Komitetui“ (p. Mikolainio vardu) musasis užsienio atstovas, prašydamas kuogreičiausiai atsiųsti susirinkusias aukas.

Tais keliais žodžiais mūsų reikalų stovis visiškai aiškiai ir teisingai tapo parodytas.

Kokia dabar Rusijoje ir pas mus siaučia reakcija, visiems, kas tik laikraščius skaito, yra žinoma. Iš tų pačių laikraščių visiems jau bus teip-pat paaiškėjus, ko ta reakcija nori ir bokasai gali buti jos galas. Apie tat mes ir nerašysime, viena tik čia pabrėšime, o tai butent, jog geresnė ateitis, kurios dėlei kovojame, laukia dar iš mūsų daug ir visokeriopų aukų. To niekas, kam brangi yra savo tautos laisvė ir gerybė, neprivalo pamiršti.

Kreipdamiesi šiais keliais žodžiais į Jus aukautojai, mes norime tik atkreipti Jūsų atidžią į keletą grynai praktiškų mūsų darbo (kankinių šelpimo) dalykų.

Susitverusi 1903 metais „Kankinių Kasą“ tuo, pačioje pradžioje, kreipėsi į „Am. Kank. Komitetą“, kviedama jį susidėti su ja tokiu budu, kad susirinkusios per „Am. K. Kom.“ Amerikos lietuvių aukos butų siunčiamos „Kankinių Kasai“, kurio Komitetui,

esančiam ant vietos, parankiausiai yra sužinoti kankinius ir juos sušelpiti. Kviečiant „Am. Kank. Komitetą“ susidėti su mumis, mums rūpėjo ypač sukoncestruoti vienon vieton kankinių šelpimą ir pasiekti reikalingą tame dalyke vienybę. Sutarimas su „Am. K. Kom.“ išdalies įvyko, ka parodo ir mūsų apykaitos, kuriose nurodyta yra nemažos aukų sumos, atsiųstos mūsų „Kasai“ iš Amerikos. Visiškos tačiaus su „Am. Kank. Kom.“ vienybės mums nepasisekė įvykinti. Pereitaisiais butent metais teko mums pastebėti, jog „Am. Kank. Kom.“ skyrė ir patsai aukas, su mumis visiškai nesusizinojęs. To mes jam išmetinėti ir prikaišioti visiškai nežadame ir nenorime, drįstame tačiaus atvirai ir stačiai Amerikos aukautojams nurodyti, jog toksai elgimosi neleidžia kankinių šelpimo darbe pasiekti kokios-nors vienybės ir tvarkos. Atkreipdami į tą dalyką Amerikos aukautojų atidžią; mes kartu kviečiame Jus apsvarstyti ir sutarti klausimą, ar nerastumėte reikalingu daiktų koncestruoti ir pavesti Jūsų aukų dalinimą vienai „Kankinių Kasai“, arba bent (ko dėlei susizinojimo sunkumų nepatartume) padaryti tokį savamjam „Kankinių Komitetui“ nurodymą, kad aukų negalėtų jis davinėti be mūsų žinios, kaip dabar jo išdalies yra daroma. Pakeldami tą klausimą, mes vieno tik norime — įvykinti butent kokiu-nors budu vienybę aukų dalinime. Čia nebus pro šalį priminus Jums mūsų pirmąjį atsišaukimą į visuomenę, kur pasakyta, jog mūsų „Kankinių Kasos“ tikslas yra šelpiti visus, be partijų skirtumo, nukentėjusius koku-nors budu už politiška krutejimą ir reikalaujančius pašalpos. Veikiame po abiejų mūsų (L. S. D. P. ir L. D. P.) partijų ir visuomenės kontrole.

Antras dalykas, dėl kurio mes nutarėme teip-pat kreipties stačiai ir viešai į Jus, geizdami išvengti visokių galimų nesusipratimų, yra tai „Amerikos Kank. Komiteto“ pastatyti mums neseniai reikalavimai. Ant jų mes jau atsakėme stačiai „Am. Kan. Kom.“, bet skaitome reikalinga ir jums viešai pranešti savo apie tuos reikalavimus nuomonę. Pareikalauta iš mūsų maž-daug šitų dalykų: 1) susižinoti „Am. K. K-tui“ ir „Kank Kasos“ Komitetui „atvirai ir stačiai“, be jokių užsienio atstovų, kurie esą visai nereikalingi; 2) apgarsinti apyskaitas per metus ne du, bet keturis kartus, ir 3) suteikti apie kiekvieną kankinį plačiausias, kiek galima, žinias: škur kilęs, už ką ir kur pakliuvęs, kankinio adresas susižinoti, keno rekomendaciją turi ir tt.

Tie pastatyti mums reikalavimai parodo tik, kaip nežinomas yra „Am. Kan. Komitetui“ tos mūsų darbo sąlygos, tarp kurių priversti esame veikti. Juk norint visus tuos reikalavimus išpildyti kaip reikiant, reikėtų dabar, kuomet kankinių po kalėjimus sukimšta į kelis šimtus, įsitaistyti čia visą biurą: reikėtų norint stačiai su Amerika susirašinėti, turėti po ranka visuomet visi laiška, apyskaitos, dokumentai etc., o tokias iki mažmožių smulkias žinias apie kankinius norint surinkti, reikėtų po kalėjimus teip-pat įsitaistyti savo tyrinėjamuosius biurius. Jei visa tat galėtume jau čia įsitaistyti, tai drįstame patikrinti, nebereikėtų nė „Kankinių Kasos“, nes nebutų nė kalinių už politiskąjį krutėjimą, nes turėtume jau tuomet politiską laisvę.

Prie dabartinių visuomenės gyvenimo sąlygų kuomet galima yra tokioje daugumoje politiskieji „nusidėjėliai“, jei nenorime patįs tuo už menką nieką įklimpti ir kitą įklam-

pinti, negalime mes „stačiai ir atvirai“, kaip iš mūsų reikalaujama, su Amerika susirašinėti. Tą dalyką mes tegalime ir toliaus, kaip ir ligišiol, atlikti per savąjį užsienio atstovą, su kuriuo mes tam tikru mums žinoma budu susižinome.

Susižinojimai pas mus, Rusų valstybės žemėse, ne tokie greiti, kaip V. Europoj ar Amerikoj, o ypačiai šiuo laiku, kuomet viešpatauja pas mus visiška ararkija. Todėl ir apyskaitos, kol dar nereikia su Sibiru ir tolimesnėmis gubernijomis susirašinėti, tegalime pažadėti garsint ne tankiaus, kaip tris kartus per metus.

Sulyg žinių apie kankinius galime tiek tik pasakyti, jog stengiamės rinkti, kiek galėdami smulkesnes. Bet jeigu jos vis dėlto pasirodo nepakankamos, tegalima, rodosi, kaltinti tame dalyke tik tai sąlyga, kurios mums kliudo tai atlikti. Negalime čia viešai, dėl suprantamų priežasčių, išdėstinėti mechanizmo, kaip viskas atliekama. Paminėsime tik, jog svarbiausiu motyvu skirstant aukas tėra vien faktas, kad kalinys nukentėjęs yra už politiką. Tą dalyką patirti apie kalinį yra, žinoma, ne teip sunku, kaip surinkti visas apie jį žinias.

Darome visa, kaip galima ir kaip leidžia sąlygos, — darome ne be vietinės kontrolės, apie kurią augščiau kalbėjome.

Mums rodosi, jog mažiaus tokiuose darbuose tereikėtų biurokratiškumo, o daugiau užtat išsitikėjimo visuomenės įstaigomis. Jos turi būti prižiurimos, kontroliuojamos, bet ne varžomos tokiais reikalavimais, kurių jos kartais ir norėdamos negali išpildyti.

Tiek skaitėme reikalinga pasakyti Jums, aukautojai, dėl Jusišio „Kank Komiteto“ pastatytųjų mums reikalavimų, — pasakyti visa stačiai

ir atvirai, kad žinotumėte, kaip stovi kankinių šelpimo reikalai ant vietos. Tikimės, jog iš to kankinams tegali būti tik nauda.

Broliai ir sesers! Valanda svarbi. Ko dabar neįgysime vėliaus nė į dešimtis metų! Todėl eidami visi išvien kovoję už politiskąją laisvę, šelpdami kiek ištekdami revoliuciją, nepamirškime ir mūsų kankinių, kurių dabar skaitome jau nebedėšimtimis, bet šimtais. Pašalpų reikalas didžiausias. Renkamų ant vietos aukų neištenka. Kiek galėdami dėkite daugiau ir greičiaus siųsdinkite per savąjį Komitetą mūsų užsienio atstovui.

„Kankinių Kasos“ Komitetas.

PRIEDAS

PRIE

„Kankinių Kasos“ Komiteto apyskaitos už ketvirtąjį pusmetį. (10. VII. 05 - 5. I. 06)

Įplaukos.

Įš „Amerikos Kankinių Komiteto“ gauta	rub. 250,—
Lioterija	„ 150,—
A. D.	„ 9,90
Surinkta	„ 6,—

Įplaukė rub. 415,90

Likusieji už apyskaitos už IV pusmetį rub. 110,55

Viso labo rub. 526,45

Išlaidos.

Siuntimo išlaidos rub. 1,—
NN 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10,
11, 12, 13 ir 14 viso „ 189,10

Išleista rub. 190,10

Įplaukų buvo „ 526,45

Liko rub. 336,35

„Kankinių Kasos“ Komitetas.
Sausio m. 1906 m.

Dr. J. Szliupas,

328 Federal str. Philadelphia, Pa.
(47-50-A Keystone Telephone)

„Vienybės“ redakcija telephonas (PEOPLE'S telephone) 7145.

Apie knygynus.

I.

„Vienybės“ 9 num. patilpo Senapilės gimnazijos mokytinių prašymas knygų į jų įsteigtą knygynėlį. Dalykas tik parėmimo vertas. Vienok visai nepraktiskas užmanymas, idant pavieniai nuo savęs stačiai siųstų knygas į Naugatuck'ą, Conn. arba Tilžę. Tas dalykas turi būti organizuotas ir eiti tvarkoje, o ne akių plotu. Pavieniams siunčiant nuo savęs perskaitytas knygas (jau aprintas) į vieną ar kitą vietą, sueis daug vienodų knygų, o kitų visai nebus. Tam reikia sumanios ypotos vedimui tvarkos, idant nusiųstų visų knygų po vieną, ir tai tiesiog į Senapilę, be tarpininkystės Naugatucko arba Tilžės, ko vengiant užsiliks antrieji siuntimo kaštai, ir greičiaus nueis knygos. Dabar jau nereikia slapta gabenti knygų Lietuvon, kaip kitados (išimant gal tik socialistiško turinio), bet galima stačiai pačtu nusiųsti. Tam reikėtų geriausiai pinigų, už kuriuos tam tikra ypata (geriausiai tą atliktų „Vienybės“ redaktorius, p. Baltrušaitis) supirktų (tam mierui už pigesnę prekę) visas Amerikoje išleistas ir cenzūros leidžiamas knygas (apdarytas ir čystas), ir nusiųstų į Senapilę.

Lygią dovaną vertėtų suteikti mokytiniams ir kitų augštesnių mokyklų, kaip tai: Veiverių, Kauno, Vilniaus, Panevėžio ir Šiaulių. M.

II.

Tiesa, į kelias vietas siuntinėti knygas — nepraktiskai. Todėl reikia pasirinkt vieną vietą. Nieko, ką sueis vienodų knygų keli egzemplioriai; juk knygynų tų jau daug yra. Visur, mano nuomone, reikia siųsti knygas dovanai, kur tik josios yra dovanai duodamos žmonėms pasiskaityt. Teip „V. L.“ N10 atsišaukia iš Lan-

keliškių, atsišaukia tik į Lan-
kelikičius išseivius... Tokių
pat knygynų ir užsienyje yra,
pvz. — Škotijoje arba kad ir
Amerikoje (Brooklyne), kur
dovanai žmonės gauna knygas.
Apvietimas ne tik Lietuvoje ir
ne tik tarp mokinių turi mums
rupėt.

Pinigus aukauti tam tikslui,
kaip autorius nurodo, jog tai
butų geriausiai, tai man rodos
— nevisai. Knygynai reika-
lauja tik knygų, ir kiekviens
greičiaus paaukaus atliekamą
knygą, negu pinigą, kurio at-
liekamo nieks, turbūt, nė ne-
turi. Turime gana svarbius
reikalus, kuriems vien tik pi-
nigus reikia aukauti (revoliu-
cija, kankiniai).

Nieko, ką bus „aptrijos“, nes
knygynuose — skaityklose ir
naujos knygos apsitrina.

Gerbamasis rašytojas sako,
kad aš geriausiai galėčiau atlik-
ti darbą (supirkinėt, susortuot
ir išsiųsti knygas). Man ro-
dos, kad aš blogiausiai atlik-
čiau, nes darbas užsivilkty, dėl
stokos laiko; aš jau išviršaus
atsiprašau nuo to tarnystės.
Pats rašytojas, kaip ir nuro-
dytasis senapiliečių mokinių
atstovas Naugatuck'e, tą daug
geriau atliktų. Bet aš misli-
ju — tą darbą turėtų paimti
T. M. Draugystė, kurios juk
svarbiausias tikslas platinti
aššvietimą knygomis.

Toliaus. Kad ir cenzūros
leidžiamos knygos, tai siunčiant
jas į Lietuvą visgi nereikia
viešai garsinti tikrų adrievų.
Teip turime elgtis tolei, kol
reikės kalbėti apie cenzurą.
Valdžia visados gali prikibti,
juo geriau prie vienos ypatos,
ypač prie mokinių, — nes ir
legališki organizatoriai yra
šnipų saugojami, kaip „atsi-
zymėję“.

Butų gerai, kad T. M. D.
C. Komitetas netrukus išreikš-
tų savo nuomonę ir nurodytų,
kur siųsti aukaujamas knygas.

Tai svarbus reikalas ir verta
visiems jį paremti.

J. Baltrušaitis.

Po susivaziavimui.

Kiek naudos mums ir revo-
liucijai atneš *politiškas seimas*,
atliktas Philadelphijoje 22 d.
vasario 1906 m.?

Pagal „Darb. Vilties“ pra-
nešimą buvo suvaziavę delega-
tų iš svetimų miestų maž-daug
į 60. Aplamai kiekvieno dele-
gato kelionės lėšas skaitant
po 13 dol., sykiu išneša arti
2000 dol. (60 delegatų po 13
dol., tai išviso 780 dol. Bet
nėra abejonės, kad tas „seimas“
kaštavo apie 2000 dol. Red.).
Dabar už tuos 2000 dol. jieš-
kosim naudos, kiek susivazia-
vimas atnešė, ar dar atneš.
Pagal seimo užmantojų pra-
nešimą svarbiausias susivazia-
vimo siekis buvo tas, kad visas
partijas suvienyti. Ar tą mie-
rį susivaziavusieji atsiekė —
abejotina, kadangi paveizdan-
„Žvaigždininkų“ partija atvi-
rai palaiko reakcijos projektą,
tik ne teip plikai, idant nevi-
siems būtų aišku.

Berods seimininkai ir didelį
žingsnį nužengė reakcijos pu-
sen, palikdami carų carą (nors
tas nėra aiškiai pasakyta) ne
paliečiamybė, jei tik „mal-
ningas“ caras teiksis duoti
Maskolijai pažadėtą konstitu-
ciją, gvarantuojančią kiekvie-
nam liuosybę sąžinės, žodžio,
spaudos, susirinkimų ir tt.
Caro nepaliečemybė Žvaigždi-
ninkams būtų „all right“; rei-
kalavimas gi kiekvienam gva-
rantuotos liuosybės sąžinės,
žodžio, spaudos ir tt. perkar-
tų, niekuomet nesutiks, o jei
ir sutiks, tai tik su mieriu tuo,
jog tikrai žino, kad virš minėti
nutarimai — rezoliucija netaps
caro išklaudyta geruoju. O
priversti pildyti, reikia daug
pajiegu, reikia daug tukstan-
čių apginkluotų vyrų, kurie ir
be rezoliucijų mokėtų savo
tiesas atgauti, jiems panašias
rezoliucijas pats caras parašy-
tų.

Reikale rinkimo bei siunti-
mo revoliucijai aukų teipat

naujo nieko. Pirmai redakci-
jos nusiųsdavo aukas ten, kur
aukautojai paskirdavo, dabar
ta patį atliks išrinktas centr.
rev. šelp. komitetas, kasierius.
(Dar nežinia, kaip tas komite-
tas, vadysis, tik turbūt ne re-
voliucijos šelp. komitetu. Red.)

Jeigu žvaigždininkai prie
virš minėto susivaziavimo ne-
prisivienys, tai nieko svarbes-
nio susivaziavimas nebus atli-
kę, ir 2000 lėšų, ką susivazia-
vimas prekiauo, būtų kaip į
balą įmesta.

Didelę klaidą padarė susi-
vaziavimo užmantojai, kad
per trumpą prisirengimui lai-
ką paskyrė; net pats susivazia-
vimo rengėjai nespėjo nė susi-
vaziavimo programą apgarsinti
(turbūt nė parašyti); vieni, to-
dėl, visai nesuprato, kam tas
susivaziavimas yra rengiamas;
tik visą susivaziavimo svarbą
dėjo ant lietuviškų d i p l i o -
m a t ų užkvietimo ir siuntė
visokios organizacijos savo at-
stovus, nors nežinojo, ką susi-
vaziavime jų atstovai turės
svarstyti. Antri susivaziavi-
mo siekius kad ir suprato, ta-
čiau nespėjo apsvarstyti į lai-
ką ir supažindinti visuomenę.
Atstovai nuo organizacijų iš
didesnės dalies tapo išrinkti
ne simpatizuojanti revoliucijai
bei sandarbininkai reikale rin-
kimo revoliucijai aukų, bet
daugiau toki, katrie mylėjo
už dyką pasivažinėti, katrie
didesnę tarp draugų leido agi-
taciją. Panašūs atstovai ir
susirinkime mažą, arba nė jo-
kią naudą neatgabena.

J. S. Pruselaitis.

Isz revoliucijos judejimo Rusijoje.

(Pežvalga vasario mėnesio.)

Kutaise daug sąkrovų su-
griauta, 15 sudeginta. Virši-
ninkas užkaukaziškų geležin-
kelių Baku'je paliepė, idant
bėgyi 3 dienų būtų prašalinti

valdininkai ir darbininkai, ku-
rie politiškame streike dalyva-
vo. Susirėmimai Totorių su
Armėnais priėmė negirdėtą
ugį. Baku rėdyboje sudeginta
armėnų sodžius Papis. Armė-
nai sudegino totorių kaimą
Kizinadžj. Borčolinsko paviete
Totoriai stipriai ginkluojasi.
Kutaise, dėl komisorians Ka-
baliano užmušimo, karės me-
tas apskelbtas. Už žudiko-su-
ėmimą 10,000 rublių paskirta.
Sachume suimtas, 2 nomas so-
cijalistas agitatorius kun Emu-
chnaris. Garlaiviai „Smirna“
ir „Hodeida“ 800 ir 600 mu-
medonų — pabėgėlių iš Rusijos
į turkiškąją Aziją parvežė.

Generolas Kaulbars Odesoj
apskelbė, jog jei kas nors gin-
klus neišduos valdžiai ir visi
valdžios ordenu žudytojai mir-
tim bus baudžiami. Tas palie-
pimas įvestas rėdybose Cher-
sono, Bessarabijos, Ekaterino-
slaviaus ir Krimo. Hey'o kan-
torą Odessoje užpuolė 9 gink-
luoti vyrai, anarkistų buris —
„Juodojo Varno“ sąnariai — ir
akyvaizdoj 12 kántoro sąnarių
1,300 rublių atėmė.

Už sušaukimą sodičių susi-
rinkimo Pivkuose, Lamzos rė-
dyboje, suimta Smogorzjevskisė
di Varšavos kalėjime. Miecho-
ve, mieste ir paviete atstavi-
mai nesibaigia. Vysloje po Var-
šava žuvėjai pagavo 16 lavonų
— tai žandau užmėsti citade-
lėj. Veidai smala užlieti, lavo-
nai sužeisti, be rankų, be kojų.
Radomiaus rėdyboje gen-gu-
bernatorius paliepė užgrėbti
dvarus tiems ponams, kurie
dėl suėmimo baimės bėgsta
gelbėjosi. Groje suimta Ne-
nicki, „Zorzos“ sądarbininką.
Varšavoj užpuoliai ant polici-
jantų, monopolių, izdų ir zu-
dymai smagiai pasidaugina.
Anarkistai pasiturintėioms ypa-
toms gromatas siuntinėja — pi-
nigų reikalaujami. Gen-gu-
bernatorius Skallon paliepė,
kad ginklų gabenimą iš užsie-
nio, kontrabandos keliu, bau-
džiami bus kalėjimu ant 3 mė-

nosiu ir pinigais iki 3,000 rubliu. Du valsciai Kieleu redyboj uz lenkiskos kalbos ivedima pasmerkta uzmoket po 3,000 rubliu Checine, Bodzen-tyne ir Volbromyj valdzia ugnies sargyba panaikizo. Lenkioj nera dienos, idant kas nors suaudyts nebutu. Lodziuj du policmonai suzeista. Baisus bombos sprogitimas Varšavoj, ant gatves „Zgoda“, tris zandarus i smotelius sudrasko, ketvirtaji Cachuca sunkiai suzeide. Zudikai pabego. Redaktorius „Kurjer'o Swiateczny“, Krečmer, pagal gen.-gub. paliepima ant baumės 500 rubliu pasmerkta.

Baltogėj bombos sprogitimas uzmuše 4 mokinius. Vilniuj sprogo bomba; 8 ypotos suzeistos. Didis skaičius revoliucijinio komiteto sanariu sumta Rygoj. Generolas Ortov sukilima slopina savo paprastu budu. Estai ir Latviai, vyrai, moters ir vaikai gaudomi i kuopa, šaudomi ir po namu griuvesiais uzkasami. Sukilima Rygoj numalšino kariumene, bet laikraščiai skelbia, kad latviška zmonija virte verda prieš viska, kas vokiška ir rusiška. Latviškos blaivystės draugovės pavestos policijos prieziurai. Kareiviai sudegino keleta tu draugoviu rumu. Latviu susidraugavime „Viltis“, Rygoj buvo kruvinas susiremimas su kariumene.

Grovas Lev Tolstoj pabaige savo nauja straipsni: „Redas, revoliucija ir taata“. Cia rodija jis sugrazit visai tautai tiesa prie žemės ir apreiškia savo krikščioniško anarkizmo idealą, kas anot jo, dabar jau galis įvykti. Petrapilėj 12 apsiainklavusių ypatu ant valstijos banko izdo užpuole. „Berl. Loc. Anz.“ praneša, kad 800 politišku prasikalteliu iš Petropilės kalėjimū Sybiran ištremta, kitus i Arhangelsko rėdyba išvezta. Laikraštis „Radikal“ Petropilėj uždraustas, kaip tik pasirodė N. I. Gene-

rolas Averijanov, vadovas streikiu komiteto Maskvoj, iškalėjimo palikuosotas. Zudika policmeisterio Kandaurovo Penzoj jau suėmė. Yra juom Viktoras Vasiljev, dailos mokyklos mokinys. Tambovo gubernatorius paliepė suimti advokata Kaimanovyčių. Agrariški judėjimai Cernigovo rėdyboj ne daug susilpnėjo; užtat revoliucijinė propaganda žymiai apsiereiškia.

Juristų draugovė Dorpate delegatus išsiuntė prašyt, kad valdzia paleistų docentą Bogojavlenskį. Eina gandas, buk po Suomija kurstytojai veikia, idant priskubint sukilima Suomioj. „Novoje Vremia“ skelbia svietui, kad ginkluota revoliucija Suomioj rengiasi, kad čia virte verda ir visame krašte pinigai revoliucijos tikslams renkami. „Raudonoji gvardija“ Suomioj, iš darbininku sudeta, auga baisiai. Tikslu jos yra „dabarnykščiuose neramiuose laikuose gint gyvata ir saitybę zmoniu, laike streiku saugot ramias demonstracijas ir parupint susirinkimū ir zodzio liuosybe“. Anot Suomijos laikraščiu tos gvardijos uzdaviniu yra duot pradzia isisteigimui didzios tautiškos armijos, kuri dabar Suomijai teip umai reikalinga yra. Toji gvardija kuogeriausius ginklus turi, išsilavino juos vartoti ir skaičius jos siekia 100,000 zmoniu. „Birzowyja Wiedomost“ skelbia, buk ne poilgo 4 gvardijos pulkai ir kazoku pulkas i Suomija bus pasiusti, nesa iš čia Rusijai didis pavojus grėsia.

Jureivis.

Isz Amerikos.

Angliakasiu reikalai.

Prezidentas Roozeveltas kai po „Ramybės aniolas“, ir angliakasius šoko nuraminti, kad jie nebandytų kelt streiko. Jis

isikišo tarp darbininku ir kapitalistų bet darbininkams vargiai ką gero padarys, o kapitalistams—daug.

Kalba, kad streiko nebus. Pittsburge 5-to distrikto prezidentas Dalan sukritikavo unijos prezidentą Mitchell'į, kad šis vedas prie streiko be jokio apsvarstymo, o prie tamps niekad neišlošęs nė vieno streiko. (Beje, anais metais Mitchellis palikęs streikius išvaziavo i Europą. Coloradoj tasyk ponu valdzia smaugte smaugė streikius). Dalaną buvo pašėdavę, bet tas sako, kad dauguma vis stovi už jį. Jis daug savo šalininku surinkęs busimoj konvencioj Indianapolis, Ind. Streikas gal neįvyks. Kapitalistai apreiškė, kad nieko nepridėję, tik sutinką ant esančių sanlygu. — Ištikro, turint tokius veidmainigus vadovus, darbininkai geriau padarytų, kad nekeltų streiko.

Pakartas

uz pašias.

Chicagoj pakorė John Hoch'ą, už tai, kad truputį pertankiai mainė pašias: viena pamedavo, su kita ženydavosi. Išviso emė šliubą „tikta“ su 39 moterims, iš kuriu 13 mirė nepaprasta mirčia, sako — nuo zoliu. — Viena jo pati New Yorke, valandoje savo vyro žuties, sako, liepus dukterei žaisti ant partapijono, o pati šoko ir dainavo...

Parapiju maištai.

Netik lietuviai parapijony kelia revoliucija prieš savo klebonus, kaip tai neseniai atsitiko Chicagoj, bet ir lenkai katalikai. Neminint Detroit'o, Mich., lenku seminarijos, kur mokiniai nuolata juda prieš mokytojus kunigus, už jų prispaudimą; dabar, netoli Detroit, miestelyj Wyandotte lenku parapija sukilo prieš savo kleboną Zmijevskį, už skriaudimą ir despotiška valdymą parapijos, t. y. už tą patį ką ir Chicagos Apveizdos Dievo pa-

rapija sukilo. Tik čia ne buvo kraujo praliejimo. Išitraukė į teisma ir veda bylą su kunigu, kurį vyskupas, parapijai prašant, neišskelė kitur. Kun. Žm. Lenku Taut. Susivienyjamą vadždavo peklišku...

Uzsitarnavęs.

Peoria, Ill. Demokratu partijos valstieciu komitetas aprinko angliakasiu prezidentą John Mitchellį už kongresmaną. Bet Mitchellis padekavojo jiems už tą nominacija paaiškindamas, kad niekados nepriims valdzios vietos, kolei busias darbininku vadovu. Tai angliakasiu prezidentas užsitarnavęs... ir jeigu jam nenusiseks su angliakasiais, tai tiek to... Jau vistiek turės garbingą ir šiltą vietelę.

Amerikonu

naguose.

Feliksas Gaidys, kurį Amerikos valdzia, prašant Rusijos pasiuntiniui, suėmė ir laiko New Yorke kalejime, prisipažino, kad tarnavęs pas janrolą Levinskį, kurio kvotierioje susinkdavę revolincijonieriai, ką šnipams sušnipinėjęs, janrolas pabėgęs i užsienį, tai ir jis, Gaidys, paskiaus tą pat padaręs, bijodamas pakliuti. Bet jis Amerikoje pakliuvo caro valdziai. Ant, jo meta bėda, buk jis valdzios pinigus išplėšęs. Gaidys sako, kad dabar rusu valdzia narinti bankynemis priversti pasakyti, kas per vieni susirikdavę pas Levinskį.

I Europą.

7 d. kova per New Yorką išvaziavo i Europą tukstantis vengru, slovaku ir lenku. Jie vaziuoja apleidę angliakasykles, kurios gali but uzdarytos įvykus streikui. Pasibaigus streikui, kiti ketina grįzt.

Lietuviškas advokatas,

Tamas Butkevycius iš Nanticoke, Pa. pabaigęs universitetą atidarė ofisus šiose vietose: 43 Coal Exchange Wilkes-Barre, Pa. ir 3 Keyston Bldg Nanticoke, Pa. Lietuviai kurie turėsit kokį reikalą, kreipkitės pa savo tautietį Tamą Butkevycių.

Iš Lietuvos dirvu Amerikoje

Grand Rapids, Mich. Malonu yra paminėti apie protin-
gai perleistą susirinkimą. Ant
varduvių Kazio Pašluostos
svečiai susirinkę, dailiai besi-
linksmįdami, atsiminė ir apie
tautos reikalus. K. Pašluosta,
pagal kun. Žiliosko užmany-
mą, aiškino, kad šventą Ka-
zimierą karalaitį pripažintume
už savo tautos patroną ir jo
dieną laikytume už tautišką
šventę ir tos dienos uždarbį
paaukautume tautos reikalams.

K. Pašluosta paaukavo die-
nos uždarbį. Kai kurie ir
buvo pažadėję, bet neišpildė
savo pažadėjimų. Mat jie su-
prato taip, kad mums, kariau-
jantiems prieš carą, imti už
tautos patroną karalaitis, arba
tiesok sakant carukas, nepri-
tinka, nes tas gali įžeisti mūsų
brolius kariaujančius prieš ca-
rą. Taigi aukavo kiek keno
loska. Viso sudėjo \$6,15, ku-
riuos pasiunčiam į „Vienybės“
redakciją dėl persiuntimo So-
cijaldemokratams.

R. Gaubas.

Schenectady, N. Y. Kovo
4-tą dieną vietinė šv. Kazi-
miero draugystė nutarė savo
mėnesinį susirinkimą, kur apart
savo reikalų, delegatai tos
draugystės, pargrįžę iš Lietu-
viško Seimo Philadelphijoje,
paaiškino savo draugams, del-
ko tas seimas buvo sušauktas
ir kas ant jo buvo nuspręsta.
Dėlei pasikalbėjimo apie tą
patį buvo užkviešti ir
delegatai Amsterdamo, N. Y.
— Br. Balevičia ir R. Stanis-
lavičia. Pirmas kalbėjo Br.
Balevičia. Perbėgęs trumpai
istorišką buvį lietuvių tautos
nuo laikų Gedimino net iki
šiai dienai, jis parodė, kaip
lietuviai pirma gyveno ir kaip
dabar vargsta po sunkia desi-
ne maskoliaus. Kalbėjo apie
tas baisias skriaudas, kokias
mūsų broliai kentėjo ir kenčia
dabar, kovodami už savo žmo-

giškas tiesas. Ant galo paaiš-
kino tikslą seimo Philadelphij-
joj, o taip gi ir apie tą, jog jau
atsirado toki, kurie dėl savo
ypatiškų dalykų nori sugadinti
ir suardyti tik ką iširiusį
mazgą susivienijimo lietuvių
— P. Stanislavičia, o taip gi
ir vietiniai draugai-delegatai—
Kundratas ir Gudzinckas kal-
bino brolius lietuvius jungtie-
j vieną, kada mūsų tėvynė šau-
kia pagalbos, o nesiskirstyti į
įvairias partijas. Ant galo
buvo užmanyta, pagal nutari-
mą seimo, paaukauti tėvynės
reikalams uždarbį švento
Kazimiero dienos. Nors vietinė
draugystė nėra skaitlinga, nes
turi vos tik 40 sąnarių, o ant
šio susirinkimo atvyko tik apie
25 draugai, tai vienok noriai
atsisaukę ant užmanymo paau-
kaut, sumetė iš viso \$33,50, kas
geriausia liudija apie jų tau-
tišką dvasią. Buvo užmanyta,
kad netrukus parengti kitą su-
sirinkimą, ant kurio užkviešti
ir pašalines ypatas, nes kaip
užtėmijo viens iš draugų, daug
yra tarp schenectadiečių, kurie
norėtų ar šaip ar taip prisidėti
prie darbo, bet iki
šiolei neturėjo progos.

Surinktos aukos su vardais
aukautojų bus persiustos Cen-
Komitetui, išrinktam ant sei-
mo Philadelphijoje po kitam
susirinkimui. Ateinančią ne-
dėlią bus toks pats susirinki-
mas Amsterdame, ant kurio
delegatai amstardamiečiai mei-
liai užprašė ir Schenectados
draugus. *Apinis.*

Rhone, Pa. Čia paduodu
ką naudojom iš baliaus, katras
atsibuvo 10 d. vasario per už-
manymą D. L. K. Gedimino
D-tės, naudai kovotojų už lais-
vę. Primjisiu, kad baliui pa-
aukavo Jonas Abraitis kvoterį
alaus, Ag. Perliene kumpį,
Jieva Vaičiulienė kumpį; Mi-
kas Navačikas, Franis Mlina-
rikas, Andrius Lakala po dėžę
cigarų.

Paaukavo pinigais: Vaitie-

kus Sobera, Juozapas Krauza
po \$5,00. Ona Krikščioniūtė
ir Julė Vaulukoniūtė surinko
\$2,15.

Po balsavimui tą dieną ku-
pelė lietuvių susirinko pas P.
Gutaucką. Užėjo ant mislies
ir apie tėvynę, apie kovotojus
už tėvynę ir ten paaukavo:
M. Gutauckienė, J. Kanapka,
A. Vasukonis, J. Martuza, A.
Ražanckas po 25c. Ant. Na-
grodskis 50c. Smulkiais 25c.
Viso piniginių aukų \$14,15.
Baliaus gryno pelno atliko
\$62,55. Iš viso \$76,70, katruos
siųsim po ateinančiam susirin-
kimui ant socijal-demokratų
partijos komiteto rankų, nau-
dai revoliucionierių.

Gedimino D-tės sekretorius
Juozapas Kanapka.

Baltimore, Md. 4 d. kovo
centras keturių tautiškų pa-
gelbinių draugystių parengė
susirinkimą su prakalboms ir
deklamacijoms. Susirinkimą
atidarė A. J. Karalius. Kal-
bėtojai buvo šie: Jonas Gri-
nius — aiškino numetimą bau-
džiovos Lietuvoj, ir kilimą da-
bartinės revoliucijos, teipgi
melagingą caro manifestą apie
žmonių laisvę. M. Daugvėla
aiškino šiandieninį Lietuvos
stovį ir apie palaidojimą vieno
jaunikaičio šiame revoliucijos
laike ir kaip jo motina suareš-
tavota ir išvaryta Siberijon.
Apie lietuvių susivienijimą ir
reikalus Rusijos. Ant. Grinius
kalbėjo apie Lietuvos senovę
ir karžygius Jėzaus Kristaus
tame laike. D-ras Matulaitis
aiškiai parodė, kaip caro galy-
bė nyksta ir kaip žmonės nu-
mes tą sunkų jungą. Labai
patinkančiai paaiškino, kad
aukos, kurias mes siunčiame re-
voliucijos naudai, neprapuola
jų nė vienas centas, ir tikrai
lietuviai kovojanti už liuosybę
tenais atjaučia mūsų prilanku-
mą ir meilę. Tarp kalbų de-
klamavojo: Lilė Karaliūtė,
Biruta Karaliūtė, Ona Gar-
biūtė, Ona Kvederiūtė. Pra-

kalbos ir deklamacijos visiems
patiko, ką liudijo tykus užsi-
laikymas ir smarkus delnų plo-
jimas. Aukų surinkta \$33,80.

Jonas Nemuras.

Bristol, Conn. Darbai ge-
rai eina. Lietuviai nelabai
sutikime gyvena ypač bobutės.
Ir da negirdėt, kad kas pas-
mus butų aukavęs revoliucijos
reikalams. Da čionais nėra
nė kibirkštėlės meilės mūsų
brangios tėvynės ir meilės bro-
lių, kurie lieja kraują ir au-
kauja savo gyvastį už visuo-
menės laisvę ir gerovę.

Bristoliečiai, atsižuskit ir
aukaukit, padėkit savo bro-
liams kovot už tėvynę!

X. X. X.

Livingston, Ill. Nedėlioj,
25 d. vasario, atsibuvo čia
krikštynos K. Bertulio su-
naus, kurs gavo vardą Vi-
tautas. Ant krikštyną atsi-
lankė guodotinas kunigas Vla-
dislovas Šlamas iš E. St. Louis,
Ill. Atsilankęs pirmą kartą
į šį kaimelį, nepraleido nepa-
žymėjęs savo atsilankymo. Pa-
kalbino Livingstoniečius prie-
dėjimo aukų ant iškovojimo
mūsų tėvynės iš po caro letenos.
Ir mes, Livingstoniečiai, nepa-
silikom kurčiais — sudėjo-
me aukų 15 dol. Pinigus nu-
siuntėm į Lietuvos redakciją
paskirdami visus Liet. Soc.
Dem. Partijai. Bet atsirado
ir pas mus tokių niekšų, kurie
nieko neaukauti, sako, kad revo-
liucijos nereik, kad caras esąs
geras...

Mes, Livingstoniečiai, siun-
čiame širdingą padėkavonę
guodotinam prabaščiui kunigui
Šlamui per laikraštį „Vieny-
bė“. Dieve duok mums daug
tokių dvasišku vadovų, kurie
eitų išvien su tautiečiais, gai-
vėtų mūsų tautą, o nedarytų re-
voliucijų mūsų parapijose taip,
kaip Stepanaviečiai, Kriaučiu-
nai ir kiti jiems panašūs kuni-
gai. *Livingstonietis.*

Worcester, Mass. Mūsų jaunuomenei pasidarbavus, 18 d. vasario tapo atliktas gražus susirinkimas su prakalboms ir deklamacijoms. Kalbėtojai buvo iš kitų miestų: K. Rutkus P. L. Griškys (iš So. Boston), F. B. Miglinas ir S. Danilavičia (abu iš West Lynn). Kalbėta apie revoliuciją, kapitalistų suktybes ir socializmą. Marijona Jablonskiutė deklamavo: „Broliai, pirmyn!“ ir „Ponai miega iki pietų“. Marijona Kupčiūtė skambino ant partapijonų, o M. Jablonskiutė, Ona Kupčiūtė, Ona Raulyniūtė ir Mar. Raulyniūtė dainavo: „Sudie Motina“ ir „Sudie Lietuva“. Aukų surinkta \$54,01.

Žmonės supratę savo sunkų padėjimą, pradėjo risti į socialistų partiją. Tą vakarą susitvėrė L. S. P. A. kuopa iš 25 sąnarių.

Worcesterietis.

Los Angeles, Cal. (Pasarga visiems lietuviams nuo kuopos 75 S. L. A.). Męs gavom daugybę tikietų iš įvairių vietų ir visiems sugrazinam atgal savo kaštais! Taigi nuo šio laiko kurie norėsit siųst tikietus į čia, o ne pridėsit kaštų sugrazinimui, negausit atgalios tikietų. Męs laikom nepagirtinu veikalu leidinėjimą liuterijų ir neištikimu. Jeigu reikalas mums atrodys ką remt pinigškai, męs su mielu noru paremsim pats, be pritraukimų. K-pos raštin.

A. Žujzda.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“.

Kad T.M.D. kuopos nubalsavo duoti iš kasos revoliucijos reikalams 300 dol., tai tą pats prez. 3 num. „Vienybės“ pripažino. O iš šalies p. Bagočius patėmijo, jog net 18 kuopų balsavo iš kurių 8-nios minėta

sumą paskyrė. Paskiaus da Los Angeles, Cal. kuopa tam pritarė.

Kad prez su sekr. balsavimus ignoravo, ir kad po tų balsavimų jie paskyrė tik 20 dol. (nes per liuteriją surinkti pinigai ir be to eiba ant rev.). —tai aš buvau pakėles klausimą per „Vienybės“ N 7, kad kuopos suteiktų per laiškus man mandatą apie išpildymą balsavimo pasekmių. Už tai p. Paltanavičia „Vienybės“ N. 9 išgarbino mane „samomerzaycu“... Jis reikalauja, kad atidučia pinigus Kaziunui, naujam kasieriui ir daug kitų nurodymų duoda, kad tik draugystę išgelbėti ir tt.

Jeigu ne atsišaukimas prez. tai 5 d. šio mėnesio bučia pasiuntęs Social. Dem. Part. 300 dol. ant revoliucijos, pagal man suteiktus mandatus, žemiaus parodytus. Bet dėl prezidento atsišaukimo ir kad organas nori talpiti, tai tegul tie balsavimai trauksis iki 1 diena į b a l a n d z i o .

P. prezidentui atsakau: Paduodant rinkimą Centr. Komiteto, nieko daugiau nebuvo paduota; tad visas balsavimas revol. naudai atsibuvo pagal norą ir užmanymą pačių sąnarių ir kuopų, o ne pagal despotišką valdymą, kad balsavimai neturi jokios vertės, jeigu prezidentui ar kam netinka. Nesibijok tamista, jeigu jau trečias metas nepapūlė draugystės pinigai, ir per mėnesį laiko neprapuls.

Kaslink Westville Unijos pinigų: jeigu pas juos dabar tie 400 dol. būtų, beabejonės jie juos tik revoliucijai paaukautų; bet jau yra viena ir knyga išleista — pinigų dar pluoštas nuo revoliucijos liks, o nuo naujų metų mokasi sąnarinės duoklės, tai ne tik ant knygų, bet ir ant knygelių susirinks, —tą kožnas apsipažinęs su reikalais sąnarys supranta.

Būtų gerai, kad kuopos pasiskubintų atlikti balsavimą revoliucijos naudai. 1 d. b.

landžio kiek bus balsų, viską pagal juos išpildysiu ir likusius pinigus tuojaus naujam kasieriui nusiųsiu.

Su guodone

J. Naujokas,
Box 157 Madison Sq.
New York City.

Revolucijos
n a u d a i .

1. Thorp, Wis. F. Mikolainis \$200,00 siųsti L.S.D. Partijai (per Lizdeiką).

2. Exeter, N. H. Jonas Reda \$300,00. Iš to L.S.D. Part. ir L.D.P. po 150 dol.

3. Rhone, Pa. Vardan 72 k-pos sekr. R. J. Perlukė, prez. V. Paplauckas \$200,00. L.S.D. Part.

4. Castlegate, Utah. A. Gustainis. Skiriu tuos pinigus (nubalsuotus? R.) po lygią dalį visoms (kokioms? R.) partijoms, kovojančioms už Lietuvos autonomiją.

5. Los Angeles, Cal. D. Dumša vardan kuopos \$300,00. L.S.D. Partijai.

6. Brooklyn, N. Y. A. Lesniauckas vardan 4-tos k-pos \$300,00. L.S.D. Partijai.

7. Cleveland, Ohio. Ig. P. Lapinskas vardan 23 k-pos \$300,00. (patvirtinimas pirmojo nutarimo).

8. Traverse City, Mich. 26-k-pa \$100,00. (Revolucijos reikalams).

Brooklyn, N.Y. Męs 4-ta kuopa T.M.D. turėjo susirinkimą 25 d. vasario. Likosi nubalsuota — iš izdo T.M.D. paskirti revoliucijos reikalams 300 dol., apart tų, ką pereitą metą jau yra duota 100 dol. (žr. augščiau. R.) Pinigus pasiųsti atstovui Liet. Soc. Dem. okr. Partijos.

Draugai užsimokėjo metinę mokesį ir keli nauji prisirašė. Pinigus pasilaikom kuopos kasijoje pakol naujas Centr. kasierius neužims savo urėdą. Kuopos kasierium išrinktas Ig. Matijošaitis.

Sekr. A. Lesniauskas.

Delei „delegato“ pinigų.

1. Philadelphia, Pa. 11 d. kovo. T. Dudas pinigus skiria: kankiniams ir a b i e m kovojančiom partijom Lietuvoje (turbūt L.S.D.P. ir L.D.P.)

2. Philadelphia, Pa. 11. III. 06. Kaz. Čeladin — abiem kovojančiom partijom ir kankintiniams.

3. Philadelphia, Pa. 12. III. 06. J. Šliupas. Lygiomis padalinti demokratams, kankintiniams ir socialdemokratams.

4. Newark, N. J. 10. III. 06. A. Stanelis. Revol. reikalams — L.S.D. Partijai.

5. Philadelphia, Pa. 11. III. 06. Amerikos Ukėsu Lietuvių Kliubas. Revol. reikalams per Soc. Dem. Partiją, su mieriu, kad būtų šelpiami revoliucionieriai, kurie pateko į valdžios nagus.

6. Forest City, Pa. 12. III. 06. A. M. Makauckas. Pusė „Kovos“ fondan ir pusė L. S. D. Part. — rev. reikalams.

7. Baltimore, Md. 6. III. 06. Rubų siuvėjų unija per susirinkimą nutarė: revol. reikalams, L.S.D. Partijai.

Pasarga: „V. L.“ N 10 S Butkus iš Philadelphios buvo padavęs visai neaiškų, nesprendžiantį balsą (teip-pat pasiėgė ir kiti keli balsuotojai pirmiau ir dabar, nepasakydami po kiek į kokią dalį skiria). Dabar S. B. paaiškina: jis pats ir 7 draugystės skiria L.S.D.P. ir L.D.P. po pusę.

Nesutraukdami ir neatkartami čia, dėl stokos vietos, vių balsų, pranešam, jog didumu balsų nutarta: pinigus atlikusius nuo kelionės delegato į tarptautišką socialistų kongresą pavesti L. S. D. Partijai su naudot revoliucijos reikalams. Tą nutarimą męs ir išpildom: pinigus, sumoje \$206,98 pasiunčiam į Europą.

Balsavimus gerbiami skaitytojai gali patys peržiūrėti ir persitikrėti. (žr. „V. L.“ N. 7, 9, 10 ir šitasai 11). *Red.*

Darbininkams proga apielinkese Irvin'o.

Jeigu jie bus perimti tikraja dvasia, tai organizavimo bandymas bus pasekmingas.

Girdime, jog daugel mūsų žmonių dirba tarpe neunijonistų Iovino distrikte, kurie mielai drisirašytų prie unijos ir naudotųsi iš jos gėrybių, vienok abejoja, ar jiems pasiseks, jei bandys susivienyt į uniją ir bijosi, busią atstatyti nuo darbo, kada savininkai patirs, jog jie orgauizuojasi. Išmintinigi jie už tai, kad nori rašyti į uniją, vienok truksta jiems tikrosios dvasios, jei bijosi savo darbo pasekmių ir neužsitiki ant savęs. Nieks nebuna pasekmingu, pakol nepadarysi jį pasekmingu, taigi mainieriai truisia idant laimėti.

Nėra priezasties delko nelaimėti. Susiorganizavę mainieriai Pittsburgo distrikte, jų kaimynai, išlaimėjo 100% didesnės algos ir darbo sutrumpinimą nuo 10 ant 8 valandų, nuo to laiko, kada susiorganizav, o nėra priezasties, delko Irvino distr. darbininkai ueturetų panašiai išlaimėti.

Jei jie tik organizuosis su tvarka ir noru, tai be abejonės laimės. Tuli norėtų laukti pakol čia gimę darbininkai pradės; neišmintinga vienok laukti. Jei čia gimę darbininkai turėtų gerą norą, tai jau seniai būtų pradėję, tačiau, kad nepradėjo tai ir ner ko ant jų laukti. Jie nepradės patys, bet reikia jiems, kad kitas pradėtų, o kada pamatys mūsų žmoes vadais, tai mielai eis paskui juos.

Stai koks ten padėjimas. Irvino darbininkai jaučiasi neužganėdintais. Mato jie, kad unijos darbininkai aplinkinių distriktų dirbo trumpesnes valandas po geresnėmis sąlygomis ir už augštesnes algas, už tai dyvyjas, kodėl ir jie nealėtų gauti tas pačias algas ir tas darbo

valandas. Žino jie ir atsiliepiamą ant to klausimo. Reikia jiems tik susiorganizuot, kaip kitų distriktų darbininkai kad susiorganizavo.

Isz visur.

Baisi ir didelė nelaimė atsitiko Prancuzijoje anglių kasykloje, apygardėje Pas de Calais. Sūėjus į kasyklą 1,800 darbininkų, kasykloje iškilo gaisras, gazai ekspliodavo teip, kad beveik nieks negalėjo pabėgti: visą kasyklą liepsna apėmė. Tukstantį darbininkų jau rado negyvų, kiti dar neišimti, negal prieit, bet teipgi vargiai ras gyvus.

Angliakasiai labai mėnkai uždirbdavo, tik apie dolerį ant dienos, dirbdami 8 valandas. „Pigūs“ darbininkus, žinoma, kapitalistai visai nesaugoja. Delto ir tokios didelės nelaimės atsitinka, lėr kam apžiūrėti, kad patys darbininkai neapsiziuri.

Didžiojoj Britanijoje (Anglijoj) nuolatinė armija susideda iš 137000 žmonių. Anglijos kolonijose, Egipte, Kynuose, ant Kretos yra kariumenės netoli 43,000, o Indijoje 76,000. Iš viso Anglija turi apie 286,000 žmonių, prirengtų reikale stoti į karę. Tame skailinje kavalerijos yra 22,000, artelerijos 56,000, o pėskštinkų apie 183,000. Likusioji dalis skirstosi į techniškus skyrius ir visokias tarnystes armijos administracijoj. Prietam da rezervoje skaitoma apie 100,000 žmonių. Visa armija susideda: iš „milicijos“ (91,000 žmonių) „Imperial Yeomanry“ (52 pulkai—28,000 žm.), „Liuosnorai“, kurių yra net 260,000. Tiek tai žmonių pasirengusių apginti Anglijos žemę, kurios dauguma iš jų neturi nė pėdos...

Turkijos užsienio dalykų ministerio Nuri baša dukters pabėgo su tikslu išvažiuoti į Vieną gydytis, kadagi tėvas nenorįs joms pargabent daktarą. Jas sulaikė Belgrade (Bulgarijoj). Tėvas reikalavo sugrąžint, kas ir įvyko. Vyresnėji dukte istikrųjų serga dziova.

Paryžiuje neseniai per kunigų pakurstymą įvyko muštynės žmonių katalikų su valdininkais, kurie surašinėjo bažnyčių turtus, už kurinos turi but mokami mokesčiai. Dabar vienoj Prancuzijos vietoj, Canley, tarp pačių kunigų įvyko muštynės. Vieną kleboną vyskupas pašėdavo, pastatė kitą. Aus nepaklausė vyskupo ir, kada naujasis išėjo ant mišų, užpuolė ant šio, nustumė nuo altoriaus ir sudraskė arnotą. Atėję žandarai tik dvasiškus tėvus perskyrė ir jų dvasią nūramino, išvedę ant šviežio oro.

Lvovo (Galicijoje) universitetas tapo uždarytas iš priezasties kilusių pštynių tarp lenkų ir rusinų studentų. Muštynės kilo, turbūt, dėl tautiškos nepykantos. Galicijoje paprastai lenkai rusinus nori paversti į lenkus.

Popiezius išleido į Prancuzijos katalikus encikliką, kur sako, kad atskyrimas bažnyčios nuo valstybės yra didelė nelaimė, kurią Apaštališkas Sostas stengiasi nukreipti. Iš tikrųjųgi pats popiezius pradėjo tą „nelaimę“. Popiezius sako, kad tas įstatymas užkenks Prancuzijos vidurinei ramybei, ir šaukia gelbėti religiją....

Australijos socialistų laikraščiai praneša, kad tenykštės katalikų bažnyčios galva paremęs darbininkų socialistų judėjimą.

Australijos valdzia beveik vien darbininkų rankose.

Atsakymai.

Mot. Maziškai. Dar nežinia kaip tas visuomeniškas komitetas, per susivaziavimą išrinktasis, vadysis: ar Revol. Šelp. komitetu, ar kitaip. Jis pats, be abejonės, tą praneš, kuomet jau bus pilnai prisirengęs priiminėt aukas: Ar šiaip ar teip jis vadysis, tai vienok ir revoliucijos reikalams skiriamas aukas galima bus siųsti per jo rankas. Tik butinai reikia pasakyti aiškiai, k o k i a i p a r t i j a i skirate aukas. Tą pat reikia pasakyti, ir mums, jeigu per mūsų rankas siunčiat. O jūs nepasakėt.

Šiame Nr. negalėjo patilpti dėl stokos vietos pakvitavojimas ir vardai aukautojų: 1) š Bew Britain, Ct. Apšvietos Dr-tės; 2) iš Grand Rapids, Mich. (per R. Gaubą). Tilps kitam num.

Pajieszkėjimai.

Reikalaunu kraučiaus katras moka kostumierską darbą, meldžiu atsišaukti konogreičiause, darbą turės visada ir gerai uždirbs, o jeigu norės tai galės atpirkti rakandus. (tulšis) vieta apgyventa lietuviais.

G. Stevens

607½ N. Main str.

Brockton, Mass.

Pajieško lietuvių mokantį atsakančią rašyt lietuviškai kad ir lenkiškai, vis tiek, kad ir nemoka angliškai. Atsišaukientis lai parašo abejose kalbose apie tai laišką, adresas:

Dr. Collins Medical Institute

140 W. 34-th str.

New York City.

Pajieškau savo draugo Vlado Stubedos, Suvalkų gub., Seinų pav., Kudrenų gmino, Cimanionų kaimo. Girdėjau kad jis gyveno Elizabeth, N.J. Jis pats ar kas kitas teikis duoti man žinią ant adreso:

Mr. Julis Masonis

167 Silver str.

So. Boston, Mass.

Ekonomizkas moteries padėjimas.

(Pabaiga.)

Iš pradžių, kaip atsirado pabrikai, moterims darbas buvo lengvesnis, užmokesnis didesnis, dėlėi padaugėjimo jųjų rkaithiaus, bet tas buvo neilgam; tukstančiai moterų pradėjo dirbti pabriuose, atsirado konkurencija (varžytinės), tukstančiai darbininkų liko be darbo, be duonos kasnio išmesti ant gatvių.

Darbininko alga vis mažinos, vyras patsai vienas nebegalėjo visai šeimynai uždirbti duoną, reikėjo moteriai, noroms-nenoroms, eiti į pabriką. Taigi didžioji pramonė prispyrė moterį eiti į pabriką, tuom suardė jos šeimynišką gyvenimą, bet drauge tuom ji įgijo ekonomišką savistovystę.

Atmainos draugijos gyvenime kad ir suteikė moteriai ekonomišką sovistovystę, bet politiškas jos padėjimas nė kiek nepasigerino, liko iki šiai dienai toks pat betiesis. Dabar nors moteris ekonomiškai nebeguli nuo vyro, bet iš politiškojo atžvilgio ji tebėra po jo priežiura.

Nauji techniškai išradimai, naujos mašinos traukte-traukė tukstančius moterų į pabrikus; pakilo didelė konkurencija iš pusės moterų, darbas du, tris kart nustojo savo vertės, kaip ir visuomet, pakol moters darbo namuose, darbas jos buvo skaitomas mažesnės vertės. Toksai išvedimas apie menkumą moteries darbo, tai pilnas nesupratimas dalyko. Juk lengviau suprantama, kad moteries darbas pirmiausia namuose negalėjo susilyginti su mašinų išdirbyste, prie tam ji negalėdavo pašvesti visą laiką ir spēkas vienam kokiam nors daiktui, jai reikėjo atlikti daugybę įvairių darbų.

Blogas moteries padėjimas šeimynoje, besitęsias per tukstančius metų, padarė iš jos di-

džiausią vergę, kuri turi visų klausyt, nusizemint, be tiesų jokių ir žmogiško gyvenimo; taigi jų nesupratimas lengviau davėsi pabrikantams eksploatuoti. Pabriuose tarp moterų nėra jokios vienybės—solidariškumo, dirbo už menkiausią prekę, nežurint ant to, kad jos, kai-kurioje pramonės šakoje, geriaus atlikdavo darbą, negu vyrai.

Todėl nėra čionko ir stebėtis, kad moteris, per tokį ilgą laiką budama nužeminta ir paniekinta, tapo kod džiausia vyro konkurentė. Iš vis didesne konkurentė ji darėsi, kaip daugiaus atsiranda mašinų.

Visur, kur tik moteris užima vietą pramonėje, ten iššaukia konkurenciją, ten mažiaus apmokamas darbas, ten nebėra vietos vyrams.

Darbininkų sąlygos dabartinėj pramonėj negali būti pagerintos, pakol produkcija nepereis į naudą pačių išdirbėjų, pakol pramonė bus ne užganėdiuimu žmonių reikalų, bet pardavimu. Juk negali but ten gero darbininkams, kur eina kalba, kaip pigiaus išdirbti ir brangiaus parduoti.

Tankiai prisieipia išgirsti, kad geriaus butų, jeigu moteris iš pabriko grįžtų prie senojo gyvenimo, į šeimyną. Tokia nuomonė netur jokios pasekmės, kaip ir tas, jeigu imti draskyti mašinas. Teip atsitiko su Anglijos darbininkais, kurie norėdami prašalinti iššauktą mašinomis konkurenciją, degino, draskė mašinas. Noras prašalinti iš pabrikų moterų trusą, arba jį varžyti dabartinėj pramonėj, yra tai pilniausias nesupratimas šiandieninio mūsų padėjimo: nė ekonomiškų, nė socijališkų sąlygų.

Ekonomiškos sąlygos eina savo keliu, nežiuri, ar Petras ar Jonas kalbės, kad moteris turi vėl darbuoti vien šeimynoje, norėdamas buti jos ponu, ponu jos ekonomiškos ir poli-

tiškos laisvės; pramonė nežiuri į norus atskirų ypatų, bet priguli nuo ekonomiškų reikalavimų. Nepaisant gražių žodėlių, buržuazų nuomonių, moters prispirtos likti pabriuose ir jųjų trisus ten eis vis didyn ir stipryn. Ekonomiškias reikalavimas kaip šeimynos, teip ir pabrikantų-kapitalistų negali apsieiti be moteriško trisuso pabriuose. Juo pigiaus kapitalistas, bijodamas konkurencijos, parduoda ant rinkos tavo- rą, tuom labiaus mazinesi darbo vertė; vyras jau nebegali išmaityti viens pačios ir vaikų, — tas tai juo labiaus moterį spiria dalyvauti pramonėj, eiti į pabriką.

Numažinimas darbo vertės priguli ne nuo daugumo mašinų ir ne nuo moterų darbo, bet nuo to, kad pramonė yra rąkose atskirų ypatų. Vien tik pabrikanto eksploatacija pagimdė tuos abu faktoriu sulyg darbininkų skurdo. Mašinos gi ir moterų trisus tai yra laimigiausiais elementais busimosios tvarkos; jiedu bus geriausiais organizatoriais geresnio už dabartinį draugijos gyvenimą. Mašinos palengvina žmogaus darbą, sutrumpina darbo laiką, yra įrankių, kuris patarnaus, prives prie geresnės galdynės, geresnio draugijos gyvenimo; moters gi trisus yra ekonomišku pamatu, kuris duoda moterei pilną ekonomišką liuosybę ir visuomenišką lygybę.

Ta moteris, kuri turi lygias ekonomiškias tiesas, gali jieško ti prigulinčių jai politiškų, juridiškų tiesų, lygių su vyrų tiesomis.

Žinoma, „moterų klausime“ negali eiti kalba apie prisivavinimą dabartinių blogų ekonomiškų sąlygų, kokiose dabar esti moteris, bet dalykas eina apie sutvarkinimą draugijos gyvenimo, apie naujas ekonomiškias sąlygas.

„Moterų klausimas“ bus tik tuomet galutinai užbaigtas,

kuomet pati pramonė pereis iš rąkų atskirų ypatų į abelną draugijos gyvenimą. Tuomet ir tik tai tuomet tegali prašalinti visoki konfliktai—nesutikimai — tarp mašinos ir žmogaus trisuso, tarp vyro ir moteries darbo. Tuomet—naujoj tvarkoj—mašinos ir moters, lygiai kaip ir vyrai, laikysis prie draugijos reikalavimų, stengsis išdirbti tiek, kiek pasirodys naudinga ir reikalinga draugijai arba visuomenei.

Prašalinti moters trisus, arba suvaržyti jį, mūsų laikuose, reikėtų ne tik surakinti moterį į ekonomiškus retėzius, neduoti jai duonos kasnio, bet išmesti ant gatvės ir prispirti pardavinėti jai savo kuną, užsiimti prostitucija; o vyrui užkranti du kart daugiau darbo, versti jį prie dang sunkesnio, vargingesnio, be išėigos padėjimo. Tai gi reikalavimas prašalinimo moteries trisuso iš pabrikų yra tik reakcioniški norai, toks pat apsurdas, jeigu pagražinti senąją tvarką, su jos smulkiąja pramone.

Moterų ir vyrų trisus nereikia šalinti vienas nuo kito, bet juos taikyt, vienyti į vieną abelną spēką, kuri savo galybe galėtų turėties prieš savo priešus eksploatatorius—pabrikantus, nes vienybėje—išganymas.

Moteris išsiliuosavo nuo senojo ekonomiškio prispaudimo, dabar ją spaudžia dar sunkesnė letena kapitalistų; todėl jos padėjimas nė kiek nepasigerino, ji dabar lygiame padėjime su darbininku, ji kenčia tą patį, ką ir vyras-darbininkas, jos reikalavimai niekuom nesiskiria nuo vyrų; moteris ir vyras, abu yra lygiais proletarijais, jie vieni tik turi vienytis ir abelnomis spēkomis nugriauti dabartinę blogą ekonomišką ir politišką tvarką, ir eiti prie geresnės tvarkos.

Solidariškumas — vienybė darbininkų—moterų su vyrais ir jųjų kova dėlėi lygių politiškų tiesų, ne tik yra geistina proletarijatui, bet yra svarbiu gyvenimo klausimu.

Veronika J.

Lietuviu tauta senoveje ir szlandien.

Parašė J. Sliupas, M. D.

TOMAS ANTRAS.

(Tęsa.)

kurios turi liktiesi paslapyje". Lenkiškus herbus įgyjo tikrai 47 šeimynos; iš ko aišku, kad vos tiek šeimynų didžiunų tebuvo katalikais Lietuvoje tuomet. Lietuvos žemės ir pagal šitą uniją pasilieka prijungtos ant amžių yrie Lenkijos; nes Jagėla sako, kad jis apsikrikštydamas ir Lenkų karuną priimdamas 1386 m. jau liet. žemės karalystei Lenkų „appropriavimus, incorporavimus, coniunximus, nuivimus, adiunximus, confederavimus", tą patį jis dabar daro iš naujo, „iterum de novo incorporamus, invisceramus, appropriamus, coniungimus, adiungimus, confederamus et perpetue annectimus", nors Vytautas garsėjo kaip did. Lietuvos kunigaikštis ir buvo galingu viešpačiu pastojęs! Rods dabar Lietuvoje Vytautas yra viešpačiu, monarchu; jis pats paskiria bajorus, kurie turi gauti lenkiškus herbus; todėl jis ir raštuose Jagėlos nebvadina, kaip kad seniaus darydavo: mūsų brolis ir viešpats. Rods ir Lietuvos padėjimas atsimainė: apart patikrinimų amžinos unijos, mes randame abipusį prisidėjimą — nevesti karių iš savo dėkos, bet sutarime; Lietuviai Lenkų neprietelius laikysė už savus neprietelius. Kas svarbu čion yra, tai tas, kad nė viename iš tų trijų dokumentų nerandame žinomo sutarimo, kad Lietuva, Vytautui mirus, su visomis savo žemėmis atiteks karunai Lenkijos; ale čion jau yra leidžiama, kad Vytautui mirus galės Lietuvoje viešpatauti kitas, ypatingas didis kunigaikštis. „Teip-gi mes pridedame", rašo savo dokumente monarchai, „kad kunigaikščiai ir bajorai Lietuvos, mirus Vytautui, dabarnykščiam did. kunigaikščiai, nieko neims ir nerinks už didį kunigaikštį ir viešpatį Lietuvos, kaip tikrai tą, kurį karalius Lenkijos ir jo įpėdinis su patarme lenkiškų ir lietuviškų pralotų ir kunigaikščių išrinks, pakvies ir įstatys. Teip pat pralotai, didikai ir šlėkta Lenkijos, jeigu be vaikų numirtų karalius, nesirinks jokio karaliaus ir viešpačio be žinios ir patarmės Vytauto ir didikų bei bajorų Lietuvos". Tai buvo menka koncessija dėl Lietuvos: rods mirus Vytautui galėjo Lietuva gauti atskirą didį kunigaikštį, bet tai prigulėjo nuo nusprendimo karaliaus, ir Lenkų! Lietuviai pagal šitą uniją nebuvo lygus Lenkams: tik Lietuviai prizada Lenkijos neprietelius laikyti savais neprieteliais, ko Lenkai Lietuviams neprizada; atėjus progai Lenkai patys renka sau karalių, tik su žinia ir patarme Lietuvos; o didį kunigaikštį paskiria karalius, pagal patarmę lenkiškų ir lietuviškų didikų; todėl išpuola, kad Lietuva pasilieka tėvonija karaliaus, o didis kunigaikštis ano atstovu! Todėl Lietuvos bajorai Horodle neišreiškė jokio džiaugsmo iš viešai jiems suteiktos garbės — priglundinimo jų prie herbų lenkiškosios šlėktos, ir priėmė herbus lyg nusiminę. Ir kokia čia jiems garbė buvo, kada juos Lenkai laikė už savo pavaldinius?! Už tai džiaugsmingi Lenkai išdavė pagražintą raštą, kur apart kitų žadėjimų meilės ir protekcijos pasakyta: „Ką mes pavelbėjome nuo pratėvių, tai su meile suteikiame broliams mūsų — Lietuviams. Tegul-gi ir jie meile ir brolyste vienyjasi su mumis, ir kaip bendrumu tikėjimo, teip

vienodumu tiesų ir privilegijų su mumis susilygina. Prizadame neapleisti jokiose bėdose, kaip Lietuviai iš savo pusės dėl mūsų padaryti kad prisizadėjo". Lenkų istorikai stengiasi įkalbėti, kad tie dokumentai dėl abiejų pusių esą buvę svarbiu aktu¹⁾. Tačiau Przyborovskis paaiškina, kuomi tas dalykas atsiduoda. Tie trukšmingi dokumentai, anot jo, vieninteliai istorijoje, pastatė dabar Lenkiją ant teip augšto laipsnio galybės, jog nebreekėjo jai prisidingėti vokiečių! ... Lenkija tiesiog išbrido iš šitos kelintamžinės kovos kaip pergaletoja! Todėl aišku yra, kodėl Lenkai tokios unijos vienval reikalavo. Bet ant Lietuvos padumos svarba susivažiavimo turi tokią išžiurą: 1) bajorai Lietuvos nė prašė nė velijo dėl savės herbų lenkiškosios šlėktos; 2) dokumentai bajorų ir šlėktos parodo nelygius jausmus abiejų pusių; 3) skaitlius 47 bajorų yra per mažas, idant jų nutarimus laikyti už įstatymą dėl visų; 4) Horodle veikliais buvo bajorai-katalikai, o Lietuvoje gyveno juk bajorai visokių tikėjimų, Žemaitija-gi buvo dar pagoniška. Kada-gi Lietuvoje visi tikėjimai buvo lygiai guodjami, tai toji unija negalėjo turėti didelio svarumo, nors persvarą suteikė katalikams.

Kryziokai apskelbė Lietuvai ir Lenkijai naują karę 1414 m., ypatingai kėsindamiesi užimti Žemaitiją. Vytauto kariuomenė įsigriovė į Prusiją; zokonas gynėsi silpnumo dėlei vos pylyse, vedė partizantišką kovą, naikino visur maistą, teip jog sunku buvo jo priešams kariauti. Per popiežiaus Jonų XXIII įtekmę toji „badmetinė karė" tapo ant 2 metų sutverta, bet veltui Konstancijos synodas pastarąs dejo, sutaikinti kerštujančias puses. Vytautas darė viską, kad tik Konstancijoje užkristų ant zokono nusprendimas, morališkai taji gnauziantis ir fiziškai nusilpninantis svieta akyse; todėl jis išsiuntė į Konstanciją atverstą į katalikystę Žemaičių kuopą, iš 60 žmonių susidedančią, idant jie iškeiktų ten kryžievių rėdymą Žemaitijoje. Morališkas apveikimas įvyko: popiežius pripažino lietuviškas žemes už krikščioniškas, išnaikino 1415 m. senai popiežių duotas privilegijas, kurios leido zokonui plauti ten savo valdymą ir apdovanojo kryžievius žemėmis, atimtomis nuo „stabmeldžių". Bet kryžieviai, kuriems per tarpininkystę Zygmanto pavyko pailgiuta sątaika su Lietuva ir Lenkija dar ant metų, užmanė diskredituoti Jagėlą su Vytautu štai kaip: jie emė skelbti po Europą, buk civilizacijai gresiąs pavojus; ant žydinčių laukų ir turtingų miestų žada užgriuti gaujos nesulaikomų laukinių rytų pusės žmonių ir paversti viską į nieką, po vada naujo Tamerlano, kurs beširdyste

1) J. K. Kochanovskis sako, kad Horodlo Lietuvos unija su Lenkija, skirdamasi nuo pirmutinių unijų, *theoretiškai* sulygino kaslik polytiško bei tiesų padėjimo Lietuvą, kuri užėmė antrą vietą, su Lenkija, o jos bajorus su Lenkijos bajorais. „Horodlo aklas liuosuoja Lietuvius nuo vergijos ir duoda jiems tiesas, esančias Lenkijoje; sulygina katalikišką bažnyčią Lietuvoje kaslik tiesų su lenkiškąja bažnyčia; duoda lietuviškiems bajorams katalikiško tikėjimo tiesas ir prerogatyvas lenkiškosios šlėktos; užveda Lietuvoje lenkišką organizaciją ir hierarciją viešpatystės urėdų, ir galiaus įvykdina bendrus Lenkijai ir Lietuvai parlamentariškus susivažiavimus Liubline ar Parčove. Tokiu budu Lietuva įgavo eiesišką autonomiją ir savištovumą.... Keistučio sunus nelenkino Horodle Lietuvą, bet civilizavoje." (Witold, w. ks. lit. Studium historyczne. Lwów, 1900 r.). — Tai paprasta Lenkų papliauška.... Kur mūsų tautos nuziaminimas ten Lenkų.... civilizacija!

(Toliaus bus).

Susirinkimai.

Philadelphia, Pa. T. M. D. kuopos bus 16 d. kovo, 8-tą val. vakare po N 943 S. 2-nd str., Lietuvių Laisvės Clubo name. Meldžiu susirinkti kaip prigulincius teip ir norincius prisirašyt. Vardan kuopos T. M. D. užprašau viršininkas

Antanas Zuikis
2 Fairbank Place
Philadelphia, Pa.

Sugaukit.

Kas sulaukys Kazimierą Bublinską Pennsylvanijos State gaus \$10,00, kituos steituos \$1,00 ir man duos žinią. Bublinską pridirbo užkenkdamas biznui. Aš tada dovanosiu Bublinskui jeigu prisiųs davadus padarytus pas Publik Notarių su svietskais po prisieka padarė tokį suvadžiojimą, o jei to nepadarys tai jieškosiu per U. S. detektivus.

A. Jocis
1219 S. 2-nd str.
Philadelphia, Pa.

Pabėgo

Mano pati Agota Genienė paimdama \$100 ir auksinį dzigorėlį vertės \$40; išdumė pas Antaną Jokimaitį, kur pora dienų pirma išvažiavo į Waterbury, Conn.

Ant. Genys
68 Dodson Lane
Wilkes-Barre, Pa.

Parsiduoda.

Parsiduoda pigai groserstoris su visokiom reikalingom įtaisom, lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje. Kito lietuviško groserstorio čia nesiranda. Priežastis pardavimo, kad du partneriai negalim tarp savęs sutikti. Reikale galime atsisaukti per laišką arba asabiškai.

Jonas Dzikas
480 E. 152-nd str.
New York City.

Lackawannos geležinkelis in Newark.

A. S. Learoyd, pervežimo agentas Lackawannos geležinkelio, perkėlė savo ofisą 10 d. Kovo iš Easton'o į Newark'ą, ir tapo surštas su kelio vimo agentyste 749 Broad st., New York. Didinimasis kupėystės, pabirkų privertė mus perkelti ofisą į tą

vieta. Ir antra priežastis, kad tapo pabudavota stotė ir vieta sukrovimui tavorų su gerais prietaisais, ir gerai išveizentis geležkelis geram parėdke suteiks greitą ir atsakantį susinešimą. Easton'o nebūs tavorpervežimo agentūros, kontroliuos kelionės agentas.

Lietuviu užėiga.

Geriau užėiga dėl lietuvių iš visos apielinkės. Prilaukau visokius gėrymus, kaip tai: Alų, Arielką, Likierą, Vyną ir geriausius Cigaras.

Mėsinvõia

Užlaiko kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinčieną, kumpiai švieži rukyti, dešrų visokių galima gauti dideliu, pasirinkime.

visi pas **A. Adžgauckas**
204 Main st. PLYMOUTH, P.A.

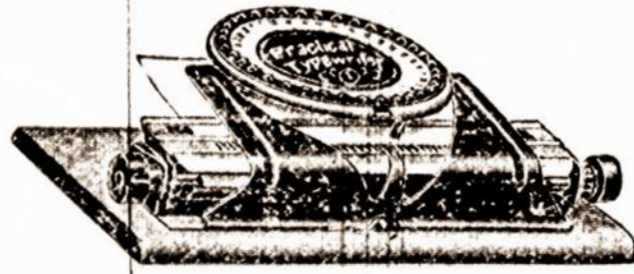
Popierei dėl rašymo.

Popierei dėl rašymo laišku naujai išėasti 35 gatunkai su viskiais pasveikinimais ir su tam pritinkančioms dainelėms, su žvilgančiom kvietkoms ir su visokiais paveikslėliais, vienu žodžiu gražis popierei. Parsiduoda 12 popierių su konvertais už 25c. 5 tuzinai už \$100. Štornikam ir agentam duodam gerą uždarbį. Pinigus mažiaus dolerio galima prisiust markėmis, iš Kenados markēm nepriimam. Adresas:

C. INTAVIOZ,
103 W Division str. Chicago, Ill.

**Practical Typewriter No. 1
DRUKAVOJAMA MASZINELE.**

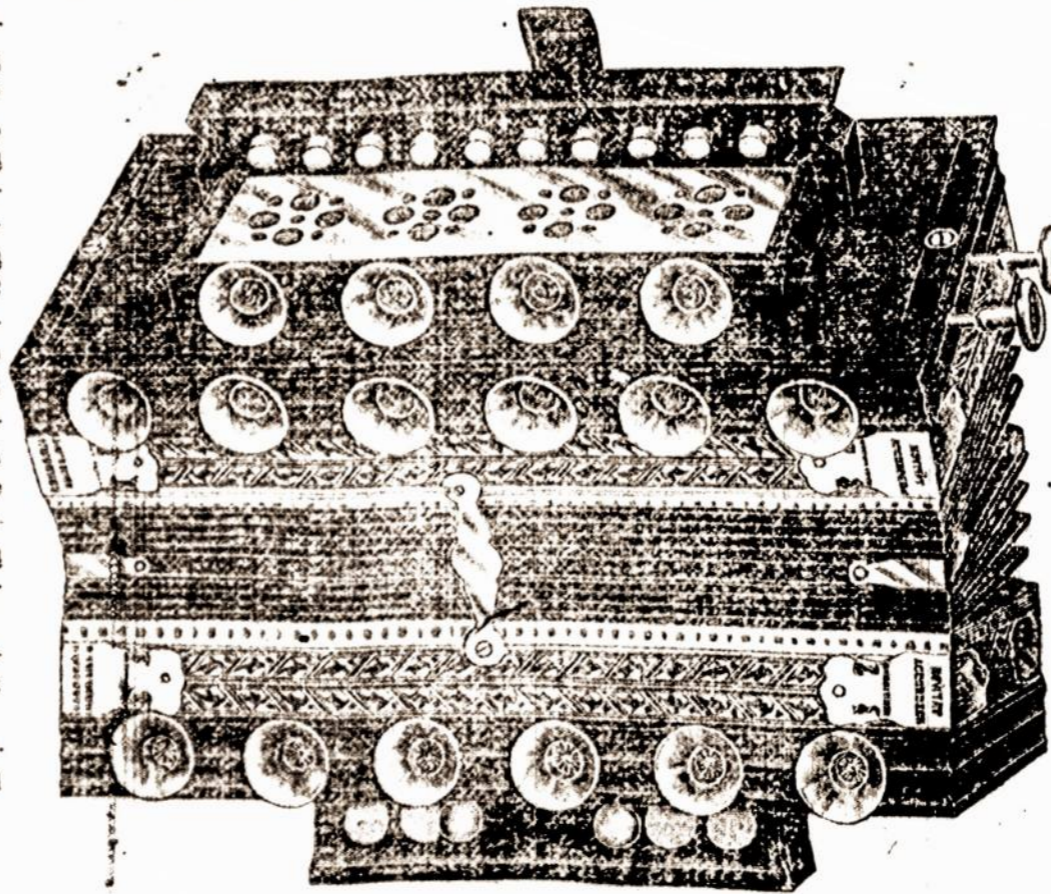
Prekė tikrai \$1.25.

Practical Typewriter drukavojama mašinėlė yra gana gera dėl rašymo gromatų ant siaures popieros. Sa ja kiekvienas gali rašyti be jokio mokslė. Ta mašinėlė turi visas litaras ir lėbas. Už tą prekę tikrai parduosim ant trumpo laiko ir jeigu kas nori pasinaudoti iš progos, turi pasiskubinti. Mēs teipgi tuim ir brangesnių drukavojamų mašinių. Ant pareikalavimo prisiunčiam katalioga už dyką.

Labai grazi armonika už \$1.25.

Tą armoniką galima gauti visokių kollarų, šiksnio drabuz, odumplės, 16 pikelių trėbų dubeltavės dūplės, nikelinai sakčiai ir dūmptų kertės, 10 raktų, 2 eilės balsų, 2 klavituos, viršus 5 1/2 x 10 1/2 colų. Už tą prekę parduosime tikrai ant trumpo laiko. Turime ir brangesnių armonikų ir kitokių tavorų ir ant pareikalavimo prisiunčiam katalogą už dyką. Pas mus galima gauti katikta kas nori

A. MENCHIKOV,
151 E. 67-th street,
New York City, U. S. A.

Kunas yra žmogaus daržu.

Shakespeare sako: „Musų kunas yra daržu, o musų noras yra sodau. Mēs galime laikyti jį bergždžią tingeniavimu, arba mėžti jį savo darbštumu.“ Mēs galime savo kuną per ašleidimą paversti į nusilpusį, sergančį, arba nors per mažą pasirūpinimą galime jį padaryti stipriu, sveiku ir veikliu. Taigi darykime su musų kunu tą, ką geras sodau. Išrauk me iš jo piktžoles tuojaus, kaip tik jos pasirodo; išvarkime ligą šalin iš musų kuno tuojaus kaip tik ji pradeda gadinti musų apetitą. Trinerio Amerikoniškas Elixiras Kartejo Vyno tą padarys, jeigu jį vartosime tuojaus kaip tik musų apetitas pradeda gesti. Jis sutaisys Jusų apetitą ir išvys ligą pirmuose jos apsiėskimuo-e. Jis prives kuno organus prie stipraus veikimo, nes jis nearzina pilvo, bet tik sudrutina jį, nenaikina vidurinių syvų, bet dauginna juos, atnaujina juos, dauginna kraują, kraujas duoda kamui šilumą ir priimtas maistas pilvo persidriba gerai duodamas pajiega visiems kuno organams. Szitą vyną galima duoti kudikiui, vaikui, suaugusiam ir seneliui. Jis daro gerai kiekvienam. Vartok jį tuojaus kaip tik apetitas pradės mažėti, o liga niekad nekibs.

Gaunamas aptiekose arba pas pabrikantą, Juozapą Trineri, 799 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Jon Wasczila,

Pastuva puikiai drabuzius ant visokių madų, kaip vyrams teip ir moterims siutus.

Reikale meldžiame tautiečių, atsilankyti ir persitikrinti iš musų darbo gerumo.

Jonas Vasczila

133 N. White st.
SHENANDOAH, PA.

Gramatika

ANGLISKOS KALBOS su ištarimu kiekvieno žodžio ietuviškai—sekančiai book (buk), knyga, ice (ais), ledas ir t. t.

Knyga apdaryta, 174 puslapiai su prisiuntimu \$1.25.

Pinigus geriausia yra prisiusti per „Postal Money Order“, ant adreso:

P. MIKOLAINIS,
P. O. Box 15, Station, D.,
New York City.

J. B DAINIS,

58 Public Square, Wilkes-Barre, Pa. Pirmas lietuviškas-lenkiškas hotelis viduryje miesto (priešais sudą). Kas ateis su kokiais reikalais į miestą, ar tai rodos gavimo arba su skundais į sudą, nepamirkište lietuviszko **HOTELIO DAINIAUS** Laikau visokius gėrymus ir užkandžius kadien. Teipos gi ant viršaus yra **SALÉ** dėl susirinkimų.

Naujas Telephonas No. 8208.

Jonas Dziedolikas

LIETUVISKAS GRABORIUS.

Karietos ant veseilių, laidotuvių ir krikštynų. Vežimai perkraustymui ir t. t.

Laikau **HOTELI,** visokių gėrymų, kaip tai: visokios arielkės, vy no skanaus alaus, porterio ir kvepenčių cigarų. **455 Main st. KINGSTON, PA.**

LIETUVISKAS KRIAUCIUS

Kaz. Milišauskas

285 E. Market st. Wilkes-Barre, Pa. Padaro steliuotus siutus paga, naujaisią madą, puikiai tinkamusl dručiai ir už prieinamą prekę. Senus siutus pertaiso ir iščystyja. Darbas visados atsakantis kiekvienam patiks.

VINTON COLLIERY CO. per išsilanketymą dviejose naujose mainose Vintondale, Pa., gali priimti dar 50 mainierių. Darbas visados, gera mokėstis, jokio nesutikimo nebuvo per 12 metų gera mokslainė, geri namai. Vintondala yra 20 mylių nuo Creson ant C. & C. linijos P. R. R.